

TELEVĪZIJAS
PROGRAMMA

1. — 3. novembris

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

● PIEKTDIENA, 2010. GADA 29. OKTOBRIS ● Nr. 80 (8063) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,40

Vārkavā atklāj
bibliotēku un
auž "novada deķi"

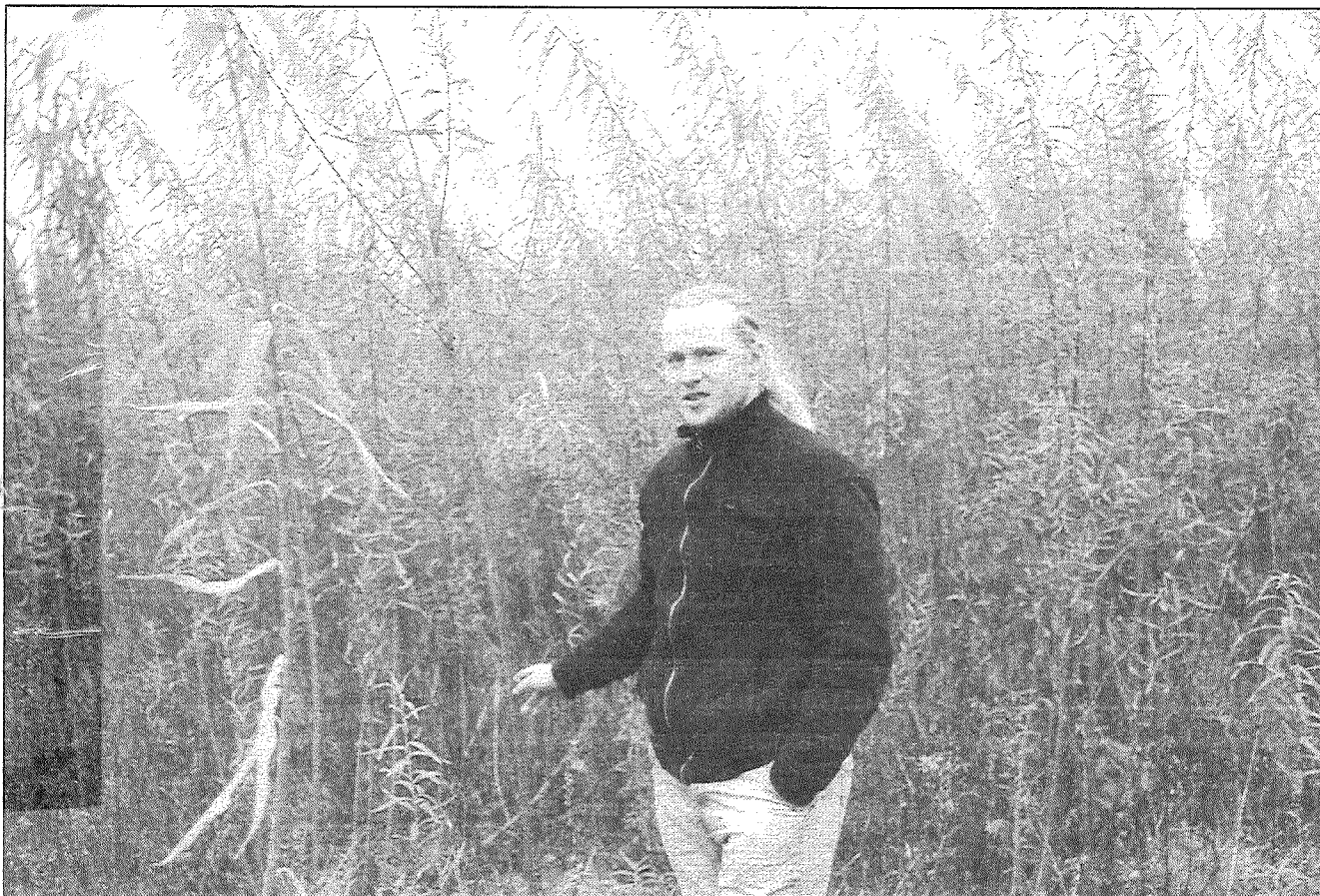
5. lappusē

Ar salmonelozi
slimo vairāk
nekā rāda
statistika

8. lappusē

PAKAC — brends
neikdienišķajam

9. lappusē

Līvānu pievārtē
audzē enerģētiskos
kārklus

● Līvānu novada Turku pagasta zemnieku saimniecības «Bezdelīgactiņas» īpašnieks Didzis Jurāns ir viens no retajiem, kas Latgales reģionā uzsācis enerģētisko kārķu audzēšanu. Atkarībā no klimatiskajiem apstākļiem februārī vai martā šovasar izaugušie viengadīgie dzinumi tiks novākti, no tiem sagatavoti spraudņi, kurus vēlāk iestādīs iepriekš sagatavotā augsnē. Zemnieks ir pārliecināts, ka kārķu audzēšana ne tikai atmaksāsies stādītājiem, bet pozitīvi ietekmēs arī enerģētikas nozari kopumā. Foto: A.Šņepsts

Par kārķu audzēšanu šķeldas ražošanai apkures vajadzībām pēdējo gadu laikā dzirdēts daudz. Lauksaimniekus mudina pievērsties šai perspektīvajai nodarbei enerģētikas nozares speciālisti, skaidrojot, ka atjaunojamie enerģētiskie resursi nāks par labu Latvijas ekonomikai un arī zemniekiem, kuri izlems ar kārķu audzēšanu nodarboties.

Nolēma izmēģināt

Pagaidām enerģētisko kārķu audzēšana ir reta parādība, ir īpaši Latgales reģionā, kur krūmājiem aizaugušu platību ir pietiekami. Taču tie, kas no Līvāniem brauc ar automašīnu Jēkabpils virzienā, pilsētas pievārtē (Turku

pagasta teritorijā) ceļa labajā pusē, iespējams, būs pamanījuši kārķu audzi. Pašlaik tā rudenīgajā ainavā izceļas ar sudrabaini pelēkajām lapiņām. Slaidās kārķu vīcas sniedzas augstu pāri ceļmalas egļu dzīvžogam un piesaista uzmanību.

Līvānu novada lauku attīstības speciālists Dominiks Jauja atzina, jā, esot viena zemnieku saimniecība, kas pirms pāris gadiem sākusi nodarboties ar šķeldas kārķu audzēšanu. «Bezdelīgactiņas» — tik lirisks nosaukums ir jaunā zemnieka Didža Jurāna vadītajai saimniecībai, kuras pamatnodarbošanās ir graudkopība.

«Nekāda īpaša pamudinājuma nav bijis, vienkārši izlasīju vairākus rakstus presē. Man šī lieta šķita interesanta,

tāpēc nolēmu pamēģināt,» saka Didzis, ar kuru tiekamies kārķu tīruma malā. Viņš ir pārliecināts, ka katrā zemnieku saimniecībā esot lauki, kur labība vai kartupeļi slikti aug, tāpēc jāmeklē iespējas, kā citādi no zemes gūt labumu. Kārķi esot viena no šādām iespējām.

Līdz ražai vēl jāgaida

Jaunais zemnieks teic, ka seminārus potenciālajiem kārķu audzētājiem nesot apmeklējis, bet iepazīties ar pāris speciālistiem, kas šo jomu pētījuši uz zinātniskiem pamatiem. Sākumam izvēlēties divas Latvijai labāk piemērotas hibrīdo kārķu šķirnes 'Tornhild' un 'Tora', kam raksturīga ātraudzība.

Turpinājums 2. lappusē

TURPINĀS PRESES
IZDEVUMU
ABONĒŠANA
2011. GADAM!

To var izdarīt jebkurā pasta nodaļā, pie lauku pastniekiem, Latvijas Pasta mājas lapā www.pasts.lv vai pa tālruni 67008001.

ABONĒT redakcijā ir
ĒRTĀK, ĀTRĀK, LĒTĀK!

Fiziskas personas, abonējot "NOVADNIEKU" uz visu gadu redakcijā, ietaupīs Ls 4,92 uz abonēšanas kvīts rēķina, kā arī saņems gada abonementu par 11 mēnešu cenu, t.i., par Ls 35,20, vēl ietaupot Ls 3,20 (KOPĀ Ls 8,12).

ABONĒT "NOVADNIEKU" uz šiem pašiem noteikumiem var arī redakcijas mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā "Abonēšana".

AICINĀM abonēt "NOVADNIEKU" redakcijā arī juridiskās personas, jo nebūs jāmaksā par abonēšanas pakalpojumiem, aizpildiet tikai pieteikumu www.novadnieks.lv.

"NOVADNIEKA" viena mēneša abonēšanas cena 2011. gadam nav mainījusies — fiziskām personām tā ir Ls 3,20; juridiskām personām — Ls 3,99.

ATBALSTIET UN ABONĒJIET
SAVU LAIKRAKSTU
"NOVADNIEKS",
KURŠ IZNĀK JAU
60 GADUS!

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Preses brīvības reitingā Eiropa zaudē savas pozīcijas. Latvija — 30. vietā

Preses brīvības reitingā, ko ik gadu veido organizācija "Reportieri bez robežām", tradicionāli augšgalā esošā Eiropa šogad zaudējusi savas pozīcijas. Turklāt to valstu skaits, kur par žurnālistu būt ir "vislielāk", palielinājies no trim līdz desmit. Reitinga līdere ir Somija, kurai seko Islande un Nīderlande. Latvija sarakstā ieņem 30. vietu, tikmēr Igaunija — 9., bet Lietuva — 13. No 27 Eiropas Savienības dalībvalstīm 13 ietilpst reitinga pirmajā divdesmitniekā, turklāt līderpozīcijas jau vairākus gadus pēc kārtas ir Ziemeļeiropas valstīm. Tomēr pārējās 14 valstis ieguvušas samērā zemas vietas — Itālija nokļuvusi 49. pozīcijā, Rumānija — 52., Grieķija un Bulgārija — 70. Ziņojuma autori arī norāda, ka plaša starp eiropiešu "teicamniekiem" un "nesekmīgajiem" arvien palielinās. Nedaudz uzlabojusies situācija Krievijā, kura no 153. pozīcijas pārcēlusies uz 140. Iespējams, tas saistīts ar to, ka šogad šajā valstī nav bijis tik skaļu noziegumu kā čehu tiesību aizstāves Nataljas Estemirovas slepkavība 2009. gadā. Zīmīgi, ka šī gada preseī naidīgāko valstu desmitniekā nav Kubas. Šovasar tā atbrīvojusi 14 žurnālistus un 22 tiesību aktivistus. Lielu kritumu piedzīvoja Ukraina, kura no 90. vietas pērn šogad noslīdēja uz 131. vietu. Baltkrievijas pozīcijas pasliktinājās nedaudz — no 151. vietas pērn uz 154. šogad. Šī gada reitingu noslēdz Ķīna — 171. vietā, Irāna — 175. vietā, Ziemeļkoreja — 177. vietā, un pēdējā ir Eritreja — 178. vietā.

Latvijā dubultpilsonība ir 30 000 cilvēku

Dubultpilsonība šobrīd ir aptuveni 30 000 Latvijas pilsoņu, intervijā Latvijas Radio sacīja Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšnieks Jānis Čitskovskis. Viņš pastāstīja, ka pārsvarā dubultpilsonība ir ārvalstīs dzīvojošajiem Latvijas pilsoņiem Ziemeļamerikā, Austrālijā un Lielbritānijā. Pēc viņa teiktā, dubultpilsonība jau šobrīd praksē tiek piešķirta tiem nepilngadīgajiem, kuriem viens no vecākiem ir Latvijas pilsonis. Tādējādi Saeimā izskatāmajos likuma grozījumos vienīgā kategorija, uz kuriem tie attieksies, būs kara laikā emigrējušie un viņu pēcnācēji. Taču arī šo cilvēku interese par Latvijas kā otras valsts pilsonību var būt atšķirīga, atzina J. Čitskovskis.

Saņemts kārtējais aizdevums

Latvija pagājušo trešdien starptautiskā aizdevuma programmā saņēma Eiropas Komisijas (EK) aizdevuma kārtējo daļu 200 miljonu eiro (140 miljonu latu) apmērā. Vienošanās ar starptautiskajiem aizdevējiem par šīs aizdevuma daļas izmaksu tika panākta pēc pēdējās Starptautiskā Valūtas fonda un EK pārskata misijas jūnijā. Pašlaik Latvija pavisam saņēmusi starptautisko atbalstu 4,4 miljardu eiro (3,1 miljarda latu) apmērā, tostarp no Starptautiskā Valūtas fonda — 1,1 miljardu eiro (0,8 miljardus latu) un no EK — 2,9 miljardus eiro (divus miljardus latu). Savukārt 21. septembrī parakstītie līgumi ar Ziemeļvalstīm starptautiskās aizdevuma programmas ietvaros paredz Latvijai aizņemšanās iespēju 1,9 miljonu eiro (1,3 miljonu latu) apmērā no Dānijas, Igaunijas, Norvēģijas, Somijas un Zviedrijas, Latvijai no šīm valstīm naudu aizņemoties tikai vajadzības gadījumā. Tādējādi līdz 2011. gada beigām no sākotnēji plānotā un pieejamā 7,5 miljardu eiro (5,3 miljardu latu) lielā aizdevuma tiktu izmantoti līdz pieciem miljardiem eiro (3,5 miljardiem latu).

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekšī, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piekdien).

*Valsts dzīvē, tāpat kā dabā, vieglāk mainīt visu uzreiz,
nevis kaut ko vienu.*

A. Bekons

Livānu pievārtē audzē enerģētiskos kārkļus

Sākums 1. lappusē

Pirmos spraudņus nopircis Olainē pie kāda stādu audzētāja. Atveduši aptuveni 25 centimetrus garas kārkļu stībiņas un pirms trim gadiem iestādījuši. Tā ieguvuši paši savus spraudņus un pamazām sākuši paplašināt ar kārkļiem apstādītās platības.

Pašlaik «Bezdeligactiņu» saimniekam kārkļu audze ligojas jau divu hektāru platībā. «Par ieguldījumu atmaksāšanos un šķeldas ražu vēl nevar runāt. Vispirms jāizaudzē stādāmais materiāls,» viņš saka. Atbilstoši ieteikumiem vienu hektāru lielai audzei nepieciešami no 12 līdz 15 tūkstošiem spraudņu, tāpēc, ja nav pašiem sava stādāmā materiāla, jābūt gataviem šķirties no krietnas naudas summas. Vēl jāņem vērā arī tas, ka spraudņiem nepieciešama labi sagatavota augsne. Uzskats, ka tie augs jebkurā vietā, ir maldīgs. «Ja grib, lai labi aug, arī kārkļiem zemi vajag tikpat labi sagatavot kā graudiem,» Didzis secina.

Pirmās atziņas

Uz jautājumu, cik lielos apjomos domāts audzēt enerģētiskos kārkļus, Didzis Jurāns neko negrib prognozēt, vien saka — kā veiksies ar stādīšanu. Protams, ar rokām *sabakstīt* spraudņus vienā hektārā iespējams arī pašu ģimenes spēkiem. Taču tad, kad tie ir vairāki hektāri, process kļūst bezcerīgs — nepieciešama tehnika.

Arī ar platības sagatavošanu stādīšanai izmēģinājušies dažādi — gan vienlaidus apartā augsne, gan vagās, kur likts

arī mēslojums. Kļūdās tie, kuri domā, ka atliek tikai iestādīt kārkļus un gaidīt izaugam. Izrādās, stādījumus nepieciešams ravēt, lai pirmos jaunus dzinumus nenomāktu nezāles, jo šādi neveiksmīgi piemēri esot zināmi. Protams, tūrumi pirms kārkļu stādīšanas jāapstrādā ar *raundapu* vai kādu citu glifosātveidīgu herbicīdu. Svarīgākais stādījumu iekopšanā esot tieši pirmais gads, vēlāk tiem nezāles nekaitējot, tad vairāk esot jāuzmanās no slimībām. Pagaidām «Bezdeligactiņu» kārkļiem nekādas kaites neesot piemetušas, bet tas, acīmredzot, tāpēc, ka viengadīgos dzinumus nogriež spraudņiem un slimībai nav iespēju vairoties.

Noiets un peļņa būs

Didzis Jurāns ir pārliecināts, ka noiets enerģētiskajiem kārkļiem būs. Šķeldas nepieciešama gan pilsētas katlu mājām, gan koksnes granulū ražotājiem. Pirmo ražu varot novākt jau pēc diviem gadiem, lielāka masa, protams, iegūstama trešajā gadā.

Pirmie izmēģinājumi Latvijā liecinot, ka kārkļu audzēšanas izdevumi atmaksājas jau pēc pirmās plaujas. Tālākais — regulāra un stabila peļņa, pie tam, 25 līdz 30 gadu garumā. Par to, vai enerģētisko kārkļu audzēšanai kā zāļai un atjaunojamai enerģijai ir arī kāds atbalsts no valsts puses, Didzis neesot interesējies. Tas ir kārtējais apliecinājums, ka zemieki uz kādas kultūras atbalstīšanu pārlieku necer, bet domā un dara, balstoties uz savām izjūtām un pārliecību.

L. Kirillova

Latgale Saeimā prezentēja reģiona attīstības perspektīvas

19. oktobrī tika sasaukta Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas Nacionālā attīstības plāna īstenošanas uzraudzības apakškomisijas sēde ar vienu jautājumu — par Latgales plānošanas reģiona (LPR) attīstības perspektīvām. LPR pārstāvēja un apakškomisijā ar ziņojumu uzstājās LPR administrācijas vadītāja Iveta Maļina-Tabūne, informē LPR Rigas biroja pārstāvis Jānis Daugavietis.

Biedējoši skaitļi

LPR administrācijas vadītāja Iveta Maļina-Tabūne prezentēja situāciju reģionā gan no statistiski dinamiskā aspekta, gan raksturoja Latgales pašvaldību un LPR līdz šim paveikto ES fondu apguvi. Kopumā reģiona statistikas rādītāji nav iepriecinoši — bezdarba līmenis no 9,6 procentiem 2008. gada sākumā ir biedējoši kāpis līdz 22,0 procentiem 2010. gada septembra beigās. Analizējot bezdarba rādītāju dinamiku, var ievērot tendences bezdarba samazinājumam valstī, un, piemēram, Rīgas reģionā tas pašlaik ar 11,6% jau ir zemāks kā pirms gada, kamēr Latgales reģionā bezdarba samazinājums praktiski nav novērojams.

Pēdējo divdesmit gadu laikā reģions zaudējis 82 000 iedzīvotāju. «Esam pazaudējuši divas Rēzeknes pilsētas, un tā ir tikai oficiālā statistika» uzsvera ziņotāja. Patiesi dramatisks stāvoklis atklājas, analizējot pēc īpašām metodēm prognozēto sagaidāmo pirmsskolas vecuma bērnu skaita izmaiņu dinamiku tuvākajos četros, astoņos, 15, 20 un 25 gados (% no skaita 2008. gadā) Latvijā. Pirmsskolas bērnu skaita samazinājums turpmāko 15 gadu periodā pierobežu novados un arī lielajās pilsētās var sasniegt pat kritiskos 40-50%.

Problēmas un risinājumi

Galvenās reģiona problēmas, kā prezentācijas laikā akcentēja I. Maļina-Tabūne, ir sekojošas:

- ✓ valsts pakalpojumu pieejamība un kvalitāte reģionā, ko izraisa straujā pakalpojumu klāsta samazināšana tieši uz vietas reģionos;

- ✓ ekonomikas un politiskās virzības rezultātā strauji tiek zaudēti cilvēkresursi — novados nav biznesa vides, un iedzīvotāji sākotnēji emigrē uz Rīgu, bet šobrīd — uz ārzemēm.

- ✓ Svarīgākie risinājumi, kurus ir steidzami nepieciešams realizēt reģionos:

- ✓ finanšu līdzekļu un investīciju plānošana integrēti reģionālā griezumā — reģionālās programmas;

- ✓ valstij piederošo funkciju decentralizācija, tajā skaitā — vienas pieturas aģentūras aktivitātes ieviešana. Šajā sakarā ir jāveic analīze, kuras valsts pakalpojumu funkcijas jādecentralizē, balstoties uz ekonomiskās efektivitātes un pakalpojuma nodrošināšanas uz vietas principu (reģionālie attīstības centri); kuras jāpārņem pakāpeniski kā dalītā kompetence, nodrošinot likumdošanas bāzes sakārtošanu funkcijas nodošanai reģionam.

- ✓ Priekšlikumi ekonomiskās situācijas uzlabošanai reģionos ir:

- ✓ efektīva ES struktūrfondu finansējuma izlietošana un projektu kvalitāte ieviešana, ievērojot integrēto reģionālo attīstības programmu;

- ✓ uzņēmēju iesaistīšana konsultatīvajās institūcijās pašvaldību lēmumu pieņemšanā un atbalsts vietējiem uzņēmējiem;

- ✓ darba tirgus prasībām atbilstošu profesionālās izglītības programmu nodrošināšana; atbalsts uzņēmējiem, kas nodrošina prakses vietas;

- ✓ vienkāršotās robežšķērsošanas jautājums Krievijas pierobežas reģiona uzņēmējiem un uzņēmējiem, kas veic saimniecisko darbību Krievijā;

- ✓ prognozējama un konkurētspējīga nodokļu politika.

Jāmaina nostāja pret reģioniem

Saeimas deputāti un Apakškomisijas locekļi Jānis Eglītis, Jānis Strazdiņš, Kārlis Šadurskis, Igors Pimenovs, Karina Pētersone, kā arī eksperts, Latvijas Universitātes profesors Edvins Karnītis izteica savus viedokļus un uzdeva vairākus jautājumus par iespējamajiem risinājumiem. Kopumā izkristalizējās atziņa, ka jāmaina nostāja attiecībā pret reģioniem un ka nākamajā 2014.-2010. gada ES programmas periodā reģioniem pašiem būtu daudz vairāk jāļauj lemt par ES struktūrfondu finanšu līdzekļiem. Tad arī nauda būtu daudz efektīvāk izmantota, kā to pierāda līdzšinējā pozitīvā pieredze pašvaldībām ar Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas administrēto vienīgo horizontālo programmu valstī — ar pilsētvides prioritātes līdzekļu apguvi. Bieži gadās situācijas, kad kādas iniciatīvas, ko uzņēmējdarbības labvēlīgas vides radīšanai virza komisija, neapņemas atbalstu parlamentā. Lēmumu pieņemšanas brīvība vairāk jānodod uz vietām reģionos un pašvaldībās, kur vislabāk zina, kā visefektīvāk apgūt finanšu līdzekļus, tajā skaitā nodarbinot vietējo darbaspēku un kontrolējot nodokļu nomaksu.

Noslēgumā Apakškomisijas priekšsēdētājs Māris Kučinskis pateicās visiem sēdes dalībniekiem par ieinteresētību Latgales problēmu uzklaušanā un izteica cerību, ka šī sēde sniedza Saeimas deputātiem un komisijas locekļiem daudz jaunās informācijas un sapratnes par Latgali un tās ekonomiskajām problēmām. Šī sēde noteikti sniegs savu pozitīvo pienesumu kopējā valsts reģionu attīstībā un tika izteikta pārliecība, ka arī jaunās Saeimas sastāvs vēltis pienācīgu uzmanību reģionu problēmām, jo stipru Latviju var veidot tikai stipri reģioni.

Sagatavoja L. Kirillova

VDI INFORMĀCIJA

Konstatēti būtiski trūkumi autoservisos

Lai novērtētu riskus, kas saistīti ar bīstamo vielu izmantošanu darba vietās, Latvija kopā ar citām ES valstīm septembrī un oktobrī veica inspicēšanas un informēšanas kampaņu «Bīstamās vielas: esi informēts, novērtē un aizsargā!». Latvijā pārbaudes tika veiktas autoservisos, informē Valsts darba inspekcijas (VDI) sabiedrisko attiecību speciāliste Sarmīte Bunka-Brilijonka.

Kampaņveidīgi autoservisos VDI pārbaudīja pirmo reizi. Kopumā apse- kots 131 autoserviss dažādās Latvijas reģionos. Pārbaūtu laikā uzņēmumiem izdoti 122 rīkojumi, kuros uzdots no- vērst 931 pārkāpumu. Piemēroti arī pieci administratīvie sodi.

Visbiežāk — vieglprātīga attieksme

VDI speciāliste skaidro, ko pārbaudēs inspektori konstatējuši visbiežāk. Lielākajā daļā autoservisu netiek veikts ķīmisko vielu riska novērtējums, no- darbinātajiem nav veiktas obligātās veselības pārbaudes, viņi nav iepazī- tināti ar darba vides riskiem, nav

iesaistīti to novērtēšanā utt.

«Pārbaudes rezultāti norāda, ka ser- visos valda vieglprātīga attieksme pret ķīmisko vielu izmantošanas bīstamību un ietekmi uz cilvēku veselību. Pārka- pumi tika konstatēti vairāk kā 90% pār- baudīto uzņēmumu,» norāda Valsts darba inspekcijas darba aizsardzības nodaļas vadītāja Sandra Zariņa.

Cēlonis arodslimībām

Būtiski, ka ķīmisko vielu ietekme nav pamanāma uzreiz, darbinieki sekas jutīs pēc vairākiem gadiem, un negatīvā ietekme uz cilvēka veselību būs neat- griezeniska, secina inspekcijas darba aizsardzības nodaļas vadītāja.

Jāuzsver, ka bīstamās ķīmiskās vielas

ir cēlonis daudzām arodslimībām. Rezultātā ekonomiskās un sociālās iz- maksas rada nozīmīgu problēmu dar- biniekiem, darba devējiem un sabiedrībai kopumā. Eiropas un nacionālie tiesību akti nosaka, ka bīstamās ķīmiskās vielas būtu jāizmanto tikai tādos apstākļos, kuros ir garantēta darbinieku veselības aizsardzība un drošība. Jāpiebilst, ka Ei- ropas Savienības dalībvalstu darba in- spekcijas ik gadu noteiktās nozarēs organizē šādas inspicēšanas un infor- mēšanas kampaņas.

□□□

Ši gada deviņos mēnešos VDI reģistrējusi 794 negadījumus darbā, no kuriem 106 bijuši ar smagām traumām un 17 letāli. Tajā skaitā saistībā ar automobiļu un motociklu remontu re- ģistrēti 10 negadījumi, no kuriem divi bijuši ar smagām traumām un viens gadījums — letāls.

Atgādinām, ka patlaban noris to uzņēmumu pārbaudes, kuros notikuši vairāki nelaimes gadījumi darbā.

LAUKSAIMNIEKIEM

Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrai būs jauns nolikums

Valsts sekretāru sanāsmē izskatīts Zemkopības ministri- jas sagatavotais Ministru kabineta noteikumu projekts «Valsts aģentūras «Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra» nolikums».

Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra (VTUA) ir Zemkopības ministrijas pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kuras uzdevums ir nodrošināt traktortehnikas un tās piekabju valsts uzraudzību, piešķirt un anulēt traktortehni- kas vadīšanas tiesības un izsniegt traktortehnikas vadītāja apliecības. Aģentūra arī veiks traktortehnikas un tās pie- kabju valsts tehnisko apskati un kontroli, uzturēs traktorteh- nikas, tās piekabju un traktortehnikas vadītāju informatīvo sistēmu.

Lai saglabātu vēstures liecības, viens no VTUA uzdevu- miem būs sabiedrības iepazīstināšana ar lauksaimniecības nozaru attīstības vēsturi un materiālo un nemateriālo liecību par saimniekošanu un dzīvi Latvijas laukos no 19. gadsimta beigām līdz mūsdienām popularizēšana.

Plašāka informācija par MK noteikumu projektu pieejama www.mk.gov.lv.

LAD aicina pieteikties atbalsta pretendētus programmā «Skolas auglis»

Lauku atbalsta dienests (LAD) aicina pieteikties potenciālos atbalsta pretendētus dalībai programmā «Atbalsts augļu un dārzeņu piegādei skolēniem vispārējās izglītības iestādēs»: integrēti audzēto augļu un dārzeņu ražotājus, ēdi- nāšanas uzņēmumus, kuri skolās sniedz ēdināšanas pakal- pojumus, un vietējās pašvaldības.

Kā informē LAD Tirdzniecības stabilizēšanas pasākumu daļa, at- balsta pretendentiem programmas ietvaros 2010./2011. mācību gadā laikā no 2011. gada 10. janvāra skolēniem katru mācību dienu ārpus pusdienām jānodrošina svaigi augļi vai dārzeņi. Atbalsta likme par vienu piegādātu 100 g augļu vai dārzeņu porciju ir noteikta 0,12 latī bez PVN.

Skolas šobrīd veic potenciālo piegādātāju apzināšanu gan no programmā jau apstiprinātajiem atbalsta pretendentiem, kuru saraksts pieejams LAD mājas lapā, gan no Valsts augu aizsardzības dienestā reģistrētajiem integrētajiem audzē- tājiem. Tomēr LAD sagaida lielāku ieinteresētību arī no pašiem potenciālajiem augļu un dārzeņu piegādātājiem. Ar izvēlēto atbalsta pretendentu skolas slēgs vienošanos par augļu un dārzeņu piegādi, pirms tam informējot LAD par savu izvēli. Visiem atbalsta pretendentiem līdz 2010. gada 15. decembrim ir jābūt reģistrētiem LAD klientu reģistrā un jāiesniedz iesniegums dalībai programmā.

Atgādinām, ka programmā tika saņemti iesniegumi no 598 mācību iestādēm. Kopā pieteikti 89 240 skolēni.

Sīkāka informācija par iesniegšanai nepieciešajiem doku- menti un prasībām pieejama LAD mājas lapā www.lad.gov.lv ES atbalsta sadaļā «Tirdzniecības veicināšanas pasākumi».

Piena produktu eksports silda ekonomiku

Piena produktu eksportā septembris bijis viens no veiksmīgākajiem mēnešiem, ziņo «Dienas Bizness». Sviesta eksports kopš gada sākuma jau piekārtīgi pārsniedzis

pagājušā gada apjomus, bet siers deviņos mēnešos eks- portēts tikpat, cik visā 2009. gadā. Par to liecina Latvijas Pien- saimniecības centrālās savienības apkopotie skaitļi.

Septembrī, salīdzinot ar augustu, turpinājusi pieaugt piena produktu realizācija ārējos tirgos. Sviests septembrī, sa- līdzinot ar augustu, realizēts par 12% vairāk, saussais vājpiens — par 22% vairāk, saussais pilnpiens — pat par 38% vairāk. Tāpat ievērojami vairāk no valsts izvests fasētais piens, krējums un saussais siers sūkalas.

Šie dati liecina, ka industriālo produktu tirgus ir atdzīvojuies un pašmāju prece ārvalstīs kļūst arvien pieprasītāka.

Sākusies vienotā platības maksājuma avansa izmaksa

25. oktobrī Lauku atbalsta dienests sāka lauksaimniekiem izmaksāt vienotā platības maksājuma avansu līdz 50%. Avanss tiks izmaksāts par 2010. gada iesniegumiem, ja būs pabeigta atbilstības nosacījumu pārbaude, ziņo Zemkopības ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Dagnija Muceniece.

Eiropas komisija izmaksāt avansu ātrāk nolēma, pamato- joties uz Zemkopības ministrijas lūgumu rast iespēju sākt procesu jau oktobrī, nevis no 1. decembra, kā noteikts re- gulā. Lūguma pamatā — finanšu grūtības lauksaimniekiem šajā gadā.

Ministrija norādīja, ka lauksaimnieki joprojām izjūt finanšu krīzes negatīvo ietekmi un apgrozāmo līdzekļu aizdevumu pieejamības ierobežojumus, kas kavē ekonomisko un lauk- saimniecisko darbību. Savukārt ražošanas resursu izmaksas ierobežo lauksaimnieku tīro ienākumu pieaugumu un iespējas segt pēdējo divu gadu laikā radušos zaudējumus. Tāpat iepriekšējā ziemā siltais decembris, dziļais sniegš vēlāk un straujais atkusnis pavasarī pastiprināja kaitēkļu un slimību izplatību un radīja papildu izdevumus. Tādējādi vienotā platības maksājuma avansa ātrāka izmaksa mazinās lauksaimnieku finanšu grūtības.

Pļavas varēs applaut no 1. augusta

26. oktobrī valdība atbalstīja Zemkopības ministrijas izsīdātās grozījumus šī gada 23. marta MK noteikumos nr. 295, kas turpmāk paredz izmaiņas atbalsta saņemšanā vides un lauku ainavas uzlabošanas pasākumiem, lai lauksaim- niecības dzīvnieku īpašnieki varētu elastīgāk atbilstoši laika apstākļiem nodrošināt labas lauksaimniecības prakses nosacījumu ieviešanu saimniecībās.

Grozījumi paredz, ka atbalsta pretendenti bioloģiski vērtīgo zālāju platības (sākot ar 2011. gadu un turpmāk) no- gana vai vismaz vienu reizi noplauj laikā no 1. augusta līdz 15. septembrim. Tāpat atbalsta pretendenti, apsaimnieko- jot izveidoto virszemes ūdensobjektu buferjoslu vai tūruma buferjoslu, vismaz vienu reizi gada laikā no 1. augusta līdz 15. septembrim šajā teritorijā jānoplauj zāle. Līdz šim plaušanas sākšanas datums noteiktās teritorijās bija 15. au- gusts.

Izmaiņas noteikumos nodrošinās Eiropas Savienības prasību ieviešanu, kas noteiktas saskaņā ar Eiropas Komisijā apstiprināto Lauku attīstības programmu.

Materiālus sagatavoja L. Kirillova

Četru gadu veikums — zaudēta uzticība, bezdarbs un tautas nabadzība

Vakardien, 28. oktobrī, uz pēdējo sēdi sanāca kopā 9. Saeima, simts gudrās galvas, kuru pie- nesums Latvijas attīstībai pēdējo četru gadu laikā bijis — nekāds. Šis Saeimas darbības laiks iedzīvotājiem paliks atmiņā ar milzīgu izšķēr- dību tās pirmajos gados, šķiežot valsts naudu pa labi un pa kreisi, bet visvairāk — lobējot sev interesējošas lietas. Kad valsts kase kļuva tukša, sākās drakoniski taupības mēri, kad bez žēlas- tības tika cirpts un griezts, visvairāk nesaudzējot sociāli mazāk aizsargātās iedzīvotāju grupas — ģimenes ar bērniem, vecos ļaudis, kā arī atseviš- kas nozares. No tā cieta medicīnas darbinieki, pedagogi, policisti.

Tieši 9. Saeimai bija iespējas darīt visu, lai valsti valdītu labklājību. Ar visiem smagākajiem uzdevumiem bija tikušas galā iepriekšējās Saei- mas, kas risināja iestāšanās sarunas Eiropas Savienībā un aizvadīja Latviju līdz ES. Tāpat iepriekšējās Saeimas bija sagatavojušas Latviju uzņemšanai NATO. Jo tikai tuvredzīgi domājoši ļautiņi šodien var iedomāties, ka maza, nabadzī- ga valstiņa varētu iztikt viena pati bez kopējām saitēm ar citām. Arī likumdošana galvenajos vil- cienos bija sakārtota iepriekšējo Saeimu laikā, cik jau nu 15 neatkarības gados, bez neatkarīgas valsts pieredzes to bija iespējams izdarīt. Bija šī bāze, šī platforma, uz kuras 9. Saeimai atlika vien ķerties pie darba, lai nodrošinātu labklājību visai tautai. Diemžēl no tā sanāca vien čiks. 9. Saeima paliek atmiņā kā lēmējvara, kura ar valsts li- dzekļiem glāba privātpersonām piederošu ban- ku, bet izmīsumā iedzina iedzīvotājus, palielinot nodokļus, samazinot pabalstus. Valsts pārņēma «Parex» banku un iepludināja tajā gandrīz mil- jardu latu, jau ar nākamo dienu ieviešot drako- niskus taupības mērus, kas gan neattiecas uz sabiedrības krējumu.

Aizejošās Saeimas laikā piedzīvota ekonomis- kā krīze. Piedzīvota slimnicu un skolu slēgšana. Piedzīvota «lietussargu revolūcija» un «13. jan- vāra, jebšu bruģa, revolūcija», kad no bruģa iz- lauzti akmeņi lidoja Saeimas nama logos, pauzot protestu pret varu. 9. Saeimas laikā visplašākos apmērus pieņēma iedzīvotāju aizbraukšana no valsts. Aizejošās Saeimas laikā gandrīz katru Latvijā dzīvojošo ģimeni skāra bezdarbs. Roku- rokā ar bezdarbu iet nabadzība un depresija. Valsts, kura pati spēj sarāžot pārtiku saviem iedzīvotājiem, prot šūdināt apavus, apģērbu, ražot mēbeles un citas sadzīvē nepieciešamas preces, iemācījās ar pateicību pieņemt dāvinātas sausu bulciņu un piena pulvera kravas, ko izdalīt nabagiem, pieņemt vecas gultas, apnēsātas drē- bes un nošķiebtus zābakus. Valstī šajos četros gados tika stingri definēts jēdziens, kas ir trūcīgs cilvēks, un jo dienas, jo lielāks kļuva viņu skaits. Lēmējvara, kurai pirms četriem gadiem bija vis- sas iespējas virzīt valsti pa labklājības ceļu, neko nedarīja šajā virzienā, bet, lai nenonāktu pilnīgā krahā, apstiprināja pilnvarojumu valdībai aiz- ņemt finanšu līdzekļus no starptautiskiem aizdevējiem 7,5 miljardu eiro apjomā.

Latvijas tauta gan paplašināja savas zināšanas par dzīvnieku pasauli, uzzinot, ka tai varas radītajos grūtajos laikos «jāsaspiežas un jāpār- ziemo kā pingvīniem». To mācīja viens no prem- jeriem, kas nomainījās šajos gados. Tauta arī uzzināja, ka ļoti būtiskas lietas, kā, piemēram, prezidenta kandidatūras izvēle, apspriežamas zooloģiskajā dārzā. 9. Saeima izvēlējās sev vē- lamu un tikamu prezidentu, kura loma valsts dzīvē līdz šim vairāk bijusi dekoratīva un prezen- tējoša. Šaubos, ka tad, kad 9. Saeimas apstipri- nātajam prezidentam beigsies pilnvaru termiņš, Latvijas iedzīvotājiem būs kas labs pasakāms par viņa padarīto.

9. Saeima paliks atmiņā kā lēmējvara, kuras laikā Latvija piedzīvoja ekonomisko lejupslīdi. Pie varas esošās partijas tik ļoti zaudēja uzticību, ka 10. Saeimas vēlēšanās izpaudās spilgts pro- testa balsojums, ievērojamu daļu balsu atdotot uz Maskavu orientētai partijai. Šādi balsojuma rezultāti, ko izraisīja 9. Saeimas nemākulīgā rīcība, vēl ilgi ietekmēs Latvijas turpmāko vēsturi, un arī par to — grib to vai negrib — atbildība jāuzņemas 9. Saeimai.

L.Rancāne

Maizes svētki Riebiņu bērnudārzā "Sprīdītis"

Rudens ir laiks, kad katrs zemkopis var izmērit Dieva un dabas devumu, izvērtēt sava darba rezultātus. Tāpēc, cienot zemkopja – maizes audzētāja darbu un viņa darba augļus, 14. oktobrī pirmsskolas metodiskās apvienības darbības ietvaros Riebiņu pirmsskolas izglītības iestāde "Sprīdītis" aicināja tuvākus un tālākus ciemiņus uz pieredzes apmaiņu – tematisku pasākumu "Neba maize pati nāca..." Pasākuma mērķis – ar pirmsskolas vecumam atbilstošām mācību metodēm parādīt maizītes ceļu no lauka līdz mūsu galdam.

Maizes svētkos pieredzē dalījās pirmsskolas skolotājas Lolita Šmukste, Vija Vaivode un Anita Vibornā, bet priekšnesumus sniedza grupiņu "Bitītes" un "Saulītes" bērni vecumā no četriem līdz septiņiem gadiem. Mazie svētku dalībnieki atbilstoši svētku tematikai piedalījās rotaļās un atrakcijās, skandēja tautas dziesmas, rādīja raitu dejas soli un dziedāja dziesmas ne tikai latviešu, bet arī latgalešu valodā. Pasākumā tika parādīts, kādā veidā iepazīstināt pirmsskolas vecuma bērnus ar maizes ieguves procesu, ar to, ka zemkopja darbs ir cieši saistīts ar dabu un tās norisēm.

Pasākuma organizētājiem bija patīss prieks par to, ka aicinājumam uz svētkiem

● Maizes svētku Riebiņu izglītības iestādes "Sprīdītis" pasākuma noslēguma kopbilde.

atsaucās ne tikai Riebiņu novada pirmsskolas pedagogi, bet arī novada izglītības jautājumu koordinatore Evelina Visocka, sākumskolas skolotāji no Riebiņu vidusskolas, kā arī tālāki ciemiņi – kolēģi no Preiļu bērnudārza "Pasaiņa" un Aglonas

pirmsskolas izglītības iestādes.

"Sprīdiša" pedagogu un bērnu vecāku vārdā pateicamies Riebiņu novada domei par bērniem sagādāto dāvanu – Aglonas Maizes muzeja apmeklējumu. Prieks par muzejā redzēto un dzirdēto bija rakstīts

mazo pasākuma dalībnieku mirdzošajās acīs un sajūsmas pilnajos stāstījumos, sagaidot vakarā savus vecākus.

L.Šmukste,
Riebiņu novada pirmsskolas
metodiskās apvienības vadītāja

Preiļu invalīdu biedrībai jaunajās telpās lieli plāni

● Par projekta «Preiļu novada invalīdu veselības un motoro funkciju uzlabošana un nostiprināšana» līdzekļiem iegādātie trenāžieri daudziem dos iespēju izkustēties un nostiprināt muskulatūru. Trenāžierus demonstrē biedrības valdes priekšsēdētāja Ināra Prudāne (no kreisās) un viens no aktīvākajiem biedrības locekļiem, veiksmīgi īstenoto projektu autors, NVO centra darbinieks Artis Utināns. Foto: T.Elste

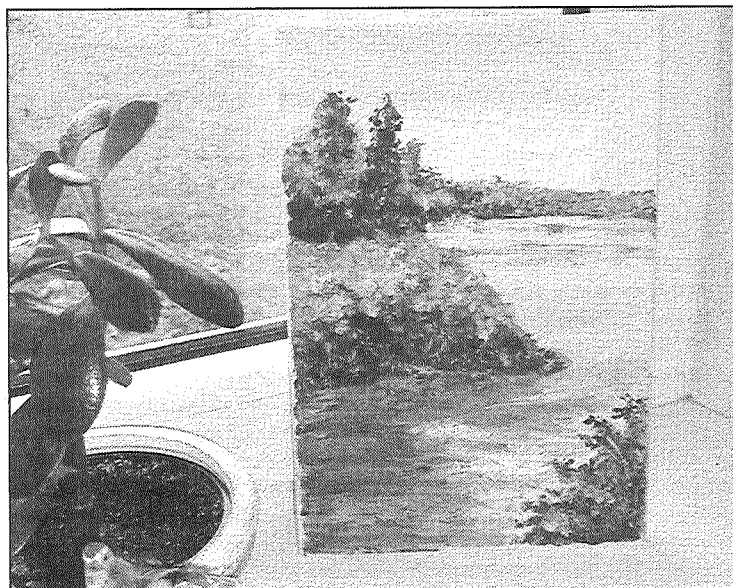
Kopš Preiļu novada invalīdu biedrība šovasar sākusi apdzīvot pašvaldības piešķirtās jaunās telpas kādreizējā bibliotēkas ēkā, Rēzeknes ielā 26, tās biedriem dota iespēja īstenot interesantus projektus, piedalīties aktivitātēs, kā arī daudz plašāk un regulārāk tikties un saņemt sev nepieciešamo informāciju par sociālo palīdzību, rehabilitāciju un jebkurām citām lietām, kas aktuālas cilvēkiem ar invaliditāti. Par jaunumiem «Novadniekam» pastāstīja biedrības valdes priekšsēdētāja Ināra Prudāne.

Priecājamies par to, ka mums

izdevies īstenot divus veiksmīgus projektus, kuru rezultātā mums ir gan pietiekami plašas telpas, kur tikties, darboties, gan arī iegādāti un uzstādīti vairāki trenāžieri, atzina I.Prudāne. Pirmais realizētais projekts — «Aktīva dzīvesveida popularizēšana Preiļu novada invalīdu biedrībā» — īstenots pirms pusotra gada. Toreiz tika iegādātas dažādas spēles, piemēram, šahs, novuss, dambrete, lai invalīdiem regulārākās iknedēļas tikšanās reizēs būtu iespēja darboties un gatavoties turnīriem. «Taču biedrībā ir cilvēki, kuriem patīk aktīvas fiziskas nodarbes, tāpēc tapa otrs

projekts «Preiļu novada invalīdu veselības un motoro funkciju uzlabošana un nostiprināšana», stāsta valdes priekšsēdētāja. «Šovasar par projekta ietvaros piešķirtajiem līdzekļiem trenāžieri tika iegādāti. Tā kā agrāk darbojāmies sociālā dienesta telpās Aglonas ielā 1a un mums atvēlētās vietas bija par maz, intensīvi sākam meklēt jaunu apmešanās vietu, kas būtu plašāka un dotu iespēju izvietot arī trenāžierus.»

Biedrības valde ir pateicīga Preiļu novada domes vadībai, kas viņu rīcībā turpmākajiem pieciem gadiem nodevusi trīs telpas Rēzeknes ielā. Būvētā arī tur ir

● Biedrības rīkotajos zīmēšanas un gleznošanasursos atklājušies patiesi talanti. Eļļas gleznas, akvareļi un apgleznotie zīda darbi drīzumā pārtaps izstādē. Foto: L.Kirillova

par šauru, lai rīkotu plašākus sarīkojumus, taču ikdienas darbam pietiekami. Pateicoties sponsoru atsaucībai, biedrības jaunajās mājās tika veikts remonts. Telpas labiekārtojas, bet būšot vēl viens projekts, kura mērķis iegādāties mēbeles.

Ināra Prudāne priecājas, ka tagad invalīdu biedrība ir atvērta katru dienu. Izveidota subsidētā darba vieta, bet viņa pati saņem algu. «Tagad paveras daudz plašākas iespējas, ikdienas plānu mums ir daudz — zīmēsim, adīsim, gleznosim. Cilvēki ir talantīgi, tikai līdz šim nespēja sevi pietiekami realizēt, nezināja, kādas dotības viņos slēpjas. Plānojam, ka rīkosim izstādes un, iespējams, varēsim nopelnīt, pārdojot savus darbus,» teic biedrības valdes priekšsēdētāja.

Pašlaik Preiļu novada invalīdu biedrībā reģistrēti ap 120 biedri, bet tikai ap 30 regulāri iesaistās biedrības darbā un daudzajās aktivitātēs. Starp tradicionālajiem

pasākumiem minamas invalīdu sporta spēles ik pavasari un rudeni, pieredzes apmaiņas braucieni uz citām invalīdu biedrībām, rīkotās ikmēneša psihologa tikšanās ar atbalsta grupas vecākiem, piedalīšanās Nodarbinātības valsts aģentūras un NVO kursos, kopīga svētku svinēšana.

Līdz ar trenāžieru — skrejceļiņa un velotrenāžiera — iegādi un uzstādīšanu regulārākas kļūst arī sporta aktivitātes. Fiziskajām nodarbībām līdzī seko un veselības stāvokli kontrolē biedrības dalībnieks ārsts Staņislavs Rutkovskis.

□□□

Preiļu invalīdu biedrība, kas atrodas telpās Rēzeknes ielā 26, atvērta apmeklētājiem katru darba dienu un aicina atsaukties arī biedrus no novada pagastiem. Tuvāka informācija par aktivitātēm pie biedrības valdes priekšsēdētājas Ināras Prudānes pa tālruni 29231307.

L.Kirillova

Svētki atjaunotajā bibliotēkā

Šonedēļ pēc pabeigtiem renovācijas darbiem durvis vēra Vārkavas novada Vārkavas pagasta bibliotēka. Tās vadītāji Līgai Vuškānei bibliotēkas prezentācija vienlaikus bija arī sevis pieteikšana jaunajā amatā, jo jaunieta šajā darbā aizvadījusi tikai pirmās divas nedēļas.

Bibliotēkas līdzšinējā vadītāja devusies garākā atvaļinājumā sakarā ar ģimenes pieaugumu, bet Līgai, Latvijas Lauksaimniecības universitātes šī gada absolventei, darba piedāvājums nācis īsti laikā. Pirms divām nedēļām beigtu arī remontdarbi, tāpēc kopā ar savu palīdzi, nodarbinātības projektā iesaistīto Vinetu Čaunāni, šis laiks aizritējis, visu sakārtojot, organizējot atklāšanas pasākumu, kā arī vienlaikus apkalpojot lasītājus. Renovācijas laikā bibliotēka paplašināta, savienojot to ar līdzās esošu kabinetu, kur tagad iekārtotas vietas datoru lietotājiem. Nomainīts grīdu, griestu segums un logi, modernu krāsojumu ieguvušas sienas. Lasītājiem bibliotēkā tiek piedāvāts grāmatu un periodisko izdevumu fonds ar 11 000 vienībām, četri datori. Bibliotēkā reģistrēti 150 lasītāji.

Vārkavas pagasta bibliotēka atrodas iedzīvotājiem ērti pieejamā vietā, pašā pagasta centrā. Zem viena jumta ar bibliotēku atrodas pagasta pārvalde, novada sociālais dienests, arī pasta nodaļa, aptieka. Tuvumā tautas nams, netālu arī skola. Līga

Vuškāne, priecājoties par jaunu izskatu ieguvušajām telpām, savu pirmo darba vietu un lasītāju interesi par bibliotēku, pastāstīja, ka vēl viss nav paveikts, jo jāiekārto lasītava, bet loģiem nepieciešamas žalūzijas. Vajadzēs papildināt arī grāmatu fondus, jo vēl esot palikusi naudiņa no šogad piešķirtajiem līdzekļiem literatūras iegādei.

Bibliotēkas pieteikšana plašākai sabiedrībai bija sirsnīga un emocionāla, veltīta arī Dainu tēva Krišjāņa Barona 175. dzimšanas dienai. Grāmatu plauktus rotāja Līgas roku darbs — no papīra locītas rudeniņi raibas lapas ar tautasdziesmām, ko ciemiņi nolasi. Aizkustinošs bija pensionētās bibliotekāres Annas Spūles stāstījums par Vārkavas bibliotēkas vēsturi. Kopumā bibliotekāres darbam viņa veltījusi 31 savu mūža gadu, vispirms strādājusi Ančkinu bibliotēkā, bet pēc tam ar visu grāmatu fondu pārceļta uz Vārkavu. Es veidoju Vārkavas bibliotēkas vēsturi, viņa teica, jo 1963. gadā kā jauniņa tehnikuma absolvente ieradusies toreizējā Vārkavas ciema padomē un organizējusi Ančkinu bibliotēku.

Tas bija skaists laiks, viņa dalījās atmiņās ar «Novadnieku» par darbu bibliotēkā. Aktīvi iesaistījies sabiedriskās dzīves norisēs, dziedājuši ansambļos, koros. Gadi aizskrējuši vēja spārnim, tagad jau pašas mazdēli izauguši lieli un kļuvuši par studentiem. Ja man šodien būtu 15 gadi un nāktos izvēlēties profesiju, es atkal nāktu pie savām

● Atmiņās par Vārkavas bibliotēkas vēsturi dalās pensionētā bibliotēkas vadītāja Anna Spūle (no labās). Vārkavas bibliotēkas vadītāja Līga Vuškāne (no kreisās) ir pārliecināta, ka skaistajās telpās apmeklētāju skaits kļūs vēl lielāks.

miļajām lietām — pie grāmatām. «Novadniekam» atzina Annas kundze. Kaut arī bibliotekāri saņemusi ļoti mazas algas, tas nesot bijis galvenais, jo par visu vairāk patīcis ap sevi pulcināt cilvēkus, strādāt ar skolēniem, radīt viņos interesi par literatūru, par grāmatu.

Līdzekļi Vārkavas pagasta bibliotēkas remontam bija paredzēti novada šī gada budžetā, «Novadniekam» pastāstīja Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Antra Vilcāne. Bibliotēkai priekšā stāv

akreditācijas process, un arī tas bijis stimuls telpas paplašināt un savest pienācīgā kārtībā. Vienlaikus pašvaldība parūpējusies par remontu arī pasta nodaļai izīrētajās telpās. Kopumā Vārkavas novadā darbojas piecas bibliotēkas. Nesen remonts un paplašināšana veikta arī Rožkalnu bibliotēkā, stāstīja Antra Vilcāne.

Vārkavas pagasta bibliotēkas vadītāja Līga Vuškāne saņēma apsveikumus no novada domes priekšsēdētājas Antras Vilcānes

un priekšsēdētājas vietnieces Anitas Brakovskas, Preiļu galvenās bibliotēkas vadītājas Sigitas Brices, Vārkavas pagasta pārvaldes vadītājas Intas Kivlenieces un citiem ciemiņiem. Skanēja dziesmas novada iedzīvotājas Aijas Ancānes izpildījumā. Pēc tam viesi cienājās ar mājās ceptu brīnumgardu torti, ko pēc Līgas lūguma bija sarūpējusi viņas vecmamma Leontīna Znotiņa ar savu māsu Veroniku Tropu, kura ir izslavēta tortu cepēja kāzu godiem.

Pagātnes vērtības saglabā nākošajām paaudzēm

Vārkavas ciemata centrā jau darbojas āra maizes cepļis, kas pērn uzbūvēts ar Kultūrkapitāla fonda atbalstu un ko dažādām aktivitātēm izmanto Vārkavas pamatskolas bērni. Patlaban gan apstājušies muzeja vajadzībām uzsāktās klēts būvniecības darbi. Novada domes priekšsēdētāja Antra Vilcāne stāstīja, ka ideja par tās celšanu ir laba, taču vispirms jāsakārto visas formalitātes, kas attiecas uz celtnes būvēšanas juridisko pusi. Pagaidām klēj ir tikai sienas un jumts. Diemžēl šī gada finansālās iespējas neļaujot turpināt klēts tālākos celšanas darbus, bet ar laiku māja noteikti tiks pabeigta, stāstīja priekšsēdētāja, un tajā ierīkošot muzeju ar senatnīgām sadzīves lietām. Cienot cilvēkus, kas kādreiz bija iesākušies šos darbus, tie tiks novesti līdz galam.

Vārkavas novadā aktīvi izvērsti novadpētniecības darbi. Vārkavas pagastā jau vairākus gadus darbojas vietējais muzejs ar plašu materiālu klāstu, novadpētniecības darbam pievērsusies Vanagu pamatskolas saime. Muzejiskās vērtības tiek vāktas un apkopotas arī Rimicānu pirmskolas izglītības iestādes (bijušās Rimicānu pamatskolas) otrā stāva telpās. Tas top pēc biedrības «Dzintars 2007» iniciatīvas.

Vārkavas pagasta novadpētniecības muzejam pavisam nesen — rudens pusē — ierādītas jaunas telpas svaigi izremontētā mājā. Senatnīgā izskata nams, kādreiz lepns privātpašums, pats par sevi ir muzejiska vērtība. Tā iekšiene gan piedzīvojusi eiropeiskas pārvērtības, iegūstot mūsdienu izskatu, taču projektētājiem pieticis prāta nebojāt ēkas vēsturisko izskatu ar standartlogiem, bet izvēlēties logus ar bijušo sadalījumu. Līdz ar to nams arī pēc re-

● «Novada deķi» arī Vārkavas pagasta novadpētniecības muzeja vadītāja Irēna Lazdāne. Foto: A.Šņepsts

monta lepojas ar savu individualitāti. Muzejs mājā aizņem divas telpas, vēl viens atsevišķs kabinets atvēlēts tā vadītājai Irēnai Lazdānei. Savulaik muzejs aizsācies ar bagātīgo eksponātu klāstu par pirmo tautskolu Latgalē, par Vārkavas pamatskolu. Nu daudzie dokumenti, fotogrāfijas, raksti, materiāli arī veido pamatekspozīciju. Laika gaitā materiāliem pievienojusies daudzas citas lietas — seni sadzīves priekšmeti, darba rīki, apģērbi, materiāli par iedzīvotājiem. Visaizraujošāk te ir skolas bērniem, kuri var aplūkot, kā izskatījās, piemēram, petrolejas lampa, ogļu plētzers vai sviesta kuļmuca. Eksponātu skaits aizvien palielinās, un tagad Irēna Lazdāne

jau sapņo par atbilstošām vitrīnām un plauktiem, lai ekspozīciju sakārtotu atbilstoši muzeju prasībām. Remontējot māju, kas kādreiz kalpojusi gan doktorāta, gan aptiekas vajadzībām, atrasti miezēri, kuros savulaik berzta zāles. Laikam ritot, par muzeja eksponātu kļūst arī tādas lietas kā, piemēram, rakstāmmašīna, metāla plāksne ar uzrakstu «Latvijas PSR Preiļu rajona Vārkavas ciema tautas deputātu padomes izpildkomiteja». Uz muzeju atceļojusi arī atjaunotā Aizpuriešu krucifiksa pamatne ar gadskaitli «1903». Izmest vienmēr var pagūt, saka Irēna Lazdāne, bet

vispirms katra lieta jānovērtē ne vien no tāda viedokļa, ka tā zaudējusi materiālo vērtību, bet arī to, kādas liecības saglabā par aizgājušiem laikiem. Bet, piemēram, pavisam jaunu krēslu, kas pašā rokām izgatavots skolā darbmācības stundā, muzejam uzdāvinājis skolēns Edijs Mindaugs.

Atsevišķā telpā — seno laiku istabā — uzstādītas stelles — kādas gados vecas Lielvārdes iedzīvotājas, audējas, dāvinājums. Uz tām top «novada deķis», kas aizsāks novada svētku laikā augustā, un ko pa gabalam no krāsainām lupatiņām arī katrs iedzīvotājs, kas vien vēlas. Katra noaustais gabaliņš tiek izmērīts un pierakstīts. Līdz Latvijas dzimšanas dienai deķim jābūt gatavam, bet tā kopējam garumam stellēs uzmeti desmit metri metu. Garāko gabalu audēji saņemšot balvas. Aust patīkot arī skolas bērniem. Audeklu ielikusi Eleonora Spūle, kas ierādījusi gan to, kā uzmet metus, gan citas gudrības. Viņa mājās strādājusi pie savādākām stellēm, tāpēc Krustpils teātra dalībnieces, kas Vārkavā ciemojās ar viesizrādi, stelli iekārtošanā vēl pielikušas savu roku.

Drīzumā muzejam jaunajās telpās būs arī kaimiņi, jo uz šejieni tiks pārceltas Vārkavas tautas nama mantas. Tajā sāksies remonts. Antra Vilcāne informēja, ka tautas nama remontam paredzēti 50 000 latu. Šim nolūkam tiks tērēta tā sauktā pagasta apvienošanās nauda. Tautas nama remontdarbus paredzēts veikt līdz nākamā gada martam. Vārkavieši gan nepalik bez iespējām izbaudīt kultūras dzīves norises, jo visi tiek laipni gaidīti Rožkalnu kultūras namā.

Savs organisms ir jāiepazīst!

Arsti nebeidz atkārtot: vēzis, tāpat kā jebkura cita slimība, ir ārstējama. Bet! Jo agrīnākā stadijā onkoloģiskā saslimšana diagnosticēta, jo sekmīgāk tā padodas ārstēšanai. Kā pareizāk sekot savam veselības stāvoklim, lai laicīgi pamanītu onkoloģisko saslimšanu, konsultē Latvijas Onkoloģijas centra speciālisti.

Pie spoguļa

Audzējs nav izvēlīgs, tas var iemesties visur, kur ir sūnas. Kas jādara, lai iespējami labāk pasargātos? Iepazīsim pašī sevī! Kāpēc gan reizi mēnesī, bārdu dzenot vai zobus turot, nevarētu pie spoguļa ar elegantu kabatas lukturīti paspīdināt sev mutes dobumā? Tā var pārliecināties, ka tur viss kārtībā, — nav ne čūliņa, ne pumpa vai cits veidojums uzmeties (uzmanība jāpievērš arī tad, ja izmaiņas ir, bet nesāpīgas). Izbāzīsim mēli kā bērniņā, pacelsim to uz augšu, aplūkosim sakni. Ikdienā ar mēli pa smaganām un vaigiem pabraucot, arī var ko svešu sataustīt. Ja pamanīsim kas neparasts, neskrīesim uzreiz pie onkologa, bet taisnā ceļā pie ģimenes ārsta vai otorinolaringologa. Bieži vien zobu sliktā stāvokļa dēļ mutē var palielināties kāds limfmezgls. Aha, zobs sāpēja. Izārstēja. Bet mezgls palielināts. Tad gan jāiet pie onkologa.

Savs organisms ir jāiepazīst! Viss, kas

atrodas ārpusē, — āda, ausis, seja, galvas virsma, paduses, krūtis, — kurš to labāk var zināt? Nedrīkst arī aizmirst, ka divi procenti krūšu audzēju ir vīriešiem (par to var liecināt arī ievēlciers krūts galinš). Pēc 40 gadiem viņiem arī savām krūtīm jāpievērš uzmanība!

Nāvējošais dizains

Jebkurš pirksta augstumā sev var atrast resnās zarnas audzēju. Nopērkam cimdu, ieziežam to ar vazelinu un iebāzam... «Dakter, ko jūs! Es nemūžam!». Bet, kad šī svētvietā jārada konsilijam, no kā dzīvība atkarīga, varbūt atcerēsieties savus mūļķigos aizspriedumus?

Protams, visu mūžu nevar dzīvot ar pirkstu dibenā, bet, ja nav vēdera izejas, ja uz tualetes papīra pamanāmas asins pēdas, ir iemesls satraukumam. Agrāko laiku plankie tualetes podi lielā mērā bija veselības ķīla: viss kā uz šaufeles, uzreiz redzams, vai desināis ir kāda rievā vai klāt pat asinis. Par sauso atlikumu izjautāti, tagad pacienti parasti rausta plecus. Modīgajos podos viss iekrīt kā akā. Bet, ja feces ir tumšas, tas liecina, ka sākusies asiņošana no kuņģa vai zarnu augšējā trakta, vai resnās zarnas. Agrāk pēc tā vien ārsts noteica diagnozi. Viss, kas izdalās no organisma, par cilvēka veselību var daudz ko pastāstīt.

Kā atklāt?

Vēzis ir viltīgs, dažas tā formas pamanāmas tikai tad, kad ārsts maz ko var līdzēt. Piemēram, aizkuņģa dziedzerā vai nieru audzēji. Ko darīt? Vismaz katru pusotru gadu varam izdarīt vēdera dobuma ultrasonogrāfiju. Visi! Jā, valsts to neapmaksā. Bet vienam izmeklējumam tomēr katrs var sakrāt! Kad būs par vēlu, gan jau atradīsim, ko aploksnīt ielikt...

Valsts nav labais onkulis, kas paņem aiz rociņas un aizstiepj uz profilaktiskajām apskatēm. Bet valsts apmaksā gan mamogrāfiju, gan ginekoloģiskās apskates, gan prostatas izmeklējumus. Pašiem ir jāzina savas tiesības! Bieži ir dzirdēts: «Ko nu es iešu pie ārsta! Kauns teikt: man ir hronisks nogurums...» Neizskaidrojams nogurums un svāra pieaugums var liecināt par vairogdziedzera problēmām.

Tas pats ar kuņģa vēzi. Nekas nesākas vienā dienā, vispirms ir mikrosimptomi, — kaut kas spiež, tad pāriet. Atkal paspiež. Un tā — jau divus gadus? Atvainojiet! Pēc diviem mēnešiem jau bija jāskrien pie ārsta!

Nedrīkst aizmirst arī tuvākos. Tad onkologiem nebūs jānobāl, kad pieaugušie bērni atved savu mammu, kurai krūts izspīlē visu kreklu. Smaka iet pa priekšu, mammitē — pēc tam... Nekas vairs nav līdzams. Bet tuvinieki neizpratnē: «Vai tad jūs neko nedarīsiet? Kāpēc?»

Īpaša uzmanība veltāma bērniem: tas

pats neizskaidrojama nogurums, elpas trūkums var liecināt arī par limfātiskās sistēmas vēzi, kas ļoti labi padodas ārstēšanai!

Uzmanību: reklāma!

Jau sen apnikuši panikušie kungi TV ekrānos, kas reklāmas pauzēs lauza rokas, jo strūkla vairs nav tik spēcīga. Vai nu ķirurga skalpelis, vai gentos ar prostamolu! Cilvēk, mīlais! Nelasi prostamola lietošanas instrukciju, bet aizej pie urologa! Un, ja urologs teiks, ēd to laimīgi!

Bieži vien dakteris pastāstīs, ka zināmā vecumā arī vīriešiem notiek hormonu izmaiņas (andropauze = vīriešu menopauze). Andropauzei beidzoties, arī urinācija uzlabosies. Bet, ja ir arī kāds jaunveidojums, 80 procentos gadījumu tas ir labdabīgs.

Pirms skrienam uz aptieku pēc kārtējā izreklamētā brīnumlīdzekļa, vienmēr atcerēsimies:

✓ zaļu ražotājiem vesels cilvēks nav vajadzīgs;

✓ naftas miljardi nobāl tās naudas priekšā, kas apgrozās zaļu biznesā. Tā ir sfēra, kur par visu maksājam nesalīdzināmi dārgāk, nekā tas patiesībā ir vērts;

✓ neapdomīgi un bez vajadzības bezrecepšu medikamentus lietojot, mēs vēl piemaksājam ar savu veselību.

«Praktiskais Latvietis»

Livānos notiks mutes veselības veicināšanai veltīta konference

2. novembrī Livānos, kultūras centra telpās, Rīgas ielā 105 notiks konference «Labas higiēnas iemaņas — pamats mutes veselības saglabāšanai visa mūža garumā», informē Latgales Mutes veselības centra vadītāja Maija Valaine.

Konferenci organizē Latgales Mutes veselības centrs (MVC) sadarbībā ar Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas Zobārstniecības un sejas ķirurģijas centru ar mērķi veicināt mutes veselības saglabāšanu bērniem un arī pieaugušajiem Latgalē. Mutes veselības veicināšanas konferencē piedalīties aicināti medicīnas darbinieki, pašvaldību pārstāvji, sociālie darbinieki, pedagogi, skolu vecāku padomju pārstāvji, pensionāru padomes pārstāvji, veselības veicināšanas reģionālie koordinatori un citi interesenti.

Konferences darba kārtībā paredzēta Veselības ministrijas Veselības politikas plānošanas departamenta direktores Ingas Šmates uzruna, informācija par Latgales mutes veselības centra (MVC) uzdevumiem, darbu un rezultātiem, ko sniegs centra vadītāja Maija Valaine. Tāpat tiks apspriestas tēmas par ģimenes atbildību un iespējām bērnu mutes veselības saglabāšanā, par valsts programmu mutes veselības saglabāšanā Latgales reģionā, par mutes veselības problēmām dažādās vecuma grupās un citās. Daugavpils zobārstniecības poliklīnikas ķirurgs informēs par implantiem, to iespējām, riskiem un pacienta atbildību. Paredzēta LR Veselības inspekcijas Veselības veicināšanas reģionālās koordinatores Marijas Rudzītes-Griķes uzstāšanās par iespējamajiem sadarbības modeļiem mutes veselības veicināšanā vietējā pašvaldībā, kā arī novada izglītības pārvaldes darbinieku uzstāšanās un ierosinājumi izglītības iestāžu un MVC sadarbībai.

Konferences laikā no pulksten 10.30 līdz 12.30 kultūras nama telpās gan pieaugušajiem, gan arī bērniem būs iespēja saņemt sertificētas plastikas ķirurģes un mutes, sejas un žokļu ķirurģes Dr. Inas Freimanis bezmaksas konsultāciju par plastiskās ķirurģijas iespējām funkcionālu un estētisku problēmu risināšanā. Pierakstīties uz konsultāciju var Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas Zobārstniecības un sejas ķirurģijas centra reģistratūrā pa tālruni 67452015. Savukārt mazajiem Livānu iedzīvotājiem pulksten 14.00 Livānu kultūras centrā būs iespēja apmeklēt Latvijas Leļļu teātra izrādi «Gudrais zobinš».

Dalībnieku pieteikšanās līdz 30. oktobrim pa tālruni 29569059 vai 26450299, vai rakstot uz e-pastu: latgale.mvc@inbox.lv.

PVD INFORMĀCIJA

Ar salmonelozi saslimušo skaits ir lielāks nekā rāda statistika

Kā informē Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) Dienvidlatgales pārvaldes speciālisti, kopš gada sākuma pārvaldes uzraudzības teritorijā konstatēti jau trīs grupveida saslimšanas gadījumi ar salmonelozi. Viens no uzliesmojumiem vasarā tika reģistrēts arī Preiļos. Par to, cik bīstama ir šī slimība un kā no tās izvairīties, skaidro PVD Dienvidlatgales pārvaldes pārtikas inspektore Valentīna Petrova.

Visbiežāk inficējas ar pārtiku

Inspektore atzīst, ka saindēšanas gadījumu un saslimušo skaits patiesībā ir ievērojami lielāks, nekā to rāda oficiālā statistika. Reģistrēti tiek tikai tie gadījumi, kad cilvēks griežas pie ārsta vai tiek ievietots slimnīcā.

Salmonelozi izraisa baktēriju grupa — salmonellas. Ir apmēram 2000 salmonellu tipu, Latvijā visizplatītākās ir *salmonella enteritidis* un *salmonella typhimurium*. Salmonellas dzīvo sliemu cilvēku, baktēriju nēsātāju, dažādu dzīvnieku un putnu zarnu traktā. Ārējā vidē salmonellas nokļūst ar izkārnījumiem.

Cilvēks var saslimt, ja slimības ierosinātāji nokļūst organismā. Visbiežāk tas notiek, apēdot ar salmonellu inficētu pārtiku. Šāds ēdiens parasti izskatās un smaržo normāli. Visbiežāk saslimšana notiek, ēdot liellopu un mājputnu gaļu, olas, dzerot pienu.

Salmonellas baktērijas var izplatīties arī ar dažādu kaitēkļu — kukaiņu, grauzēju — starpniecību, jo kukaiņi un grauzēji var pārnest infekciju uz pārtikas produktiem. Cilvēks var saslimt, ja uz viņa rokām atrodas šīs baktērijas, pēc inficētu produktu pārvietošanas un roku nenomazgāšanas pirms ēšanas. Tāpēc rūpīga higiēnas ievērošana ir ļoti būtiska.

Salmonellas baktērijas var būt arī uz mājdzīvniekiem. Saslimšana var notikt pēc saskarsmes ar mājdzīvnieka fekālijām, piemēram, turot tualetes kastīti un pēc tam nenomazgājot rokas. Inficēties iespējams arī ar netīrām rotaļlietām, ja tās bijušas saskarsmē ar baktērijām.

Ne visi saslimst

Ne visi cilvēki, kuri apēduši ar salmonellu inficētus pārtikas produktus, pēc tam

saslimst. Vai slimība izpaudīsies, kā tā noritēs un vai vispār tā būs, ir atkarīgs gan no organisma vispārējā stāvokļa un vecuma, gan no organismā nokļuvušo mikrobu daudzuma. Biežāk parasti saslimst bērni un cilvēki ar novājinātu uzņēmību pret infekcijas slimībām.

Baktērijas ir izturīgas

Salmonellas spēj vairoties gan slima cilvēka vai dzīvnieka zarnu traktā, gan arī pārtikas produktos labvēlīgas temperatūras apstākļos (no plus pieciem līdz plus 45 grādiem). Tās ir izturīgas, labi pacieš aukstumu un sausumu, var ilgi atrasties ūdenī, pienā, olās, gaļas produktos.

Nokļuvušas pārtikas produktos, salmonellas iet bojā tikai karstas temperatūras iespaidā — karsētas 70 līdz 75 grādu temperatūrā tās iet bojā piecu līdz 25 minūšu laikā, bet vārīšana salmonellas iznīcina pāris sekundēs.

Pēc palīdzības — pie ģimenes ārsta

Pēc inficēšanās slimības simptomi var parādīties septiņu stundu līdz triju dienu laikā. Slimība parasti sākas ar sliktu dūšu, vemšanu, caureju, sāpēm vēderā, drudzi un galvassāpēm. Taču ir daudz arī dažādu citu infekciju, kas izraisa līdzīgus simptomus. Tāpēc, ja cilvēkam tiek konstatēti minētie simptomi, nekavējoties jāgriežas pēc palīdzības pie ģimenes ārsta.

Saslimšanas iemeslu ir iespējams noteikt laboratorijā, ņemot analīzes. Ja salmonella tiek atrasta, parasti veic tālākus testus, lai precīzāk identificētu šo mikroorganismu un pārbaudītu tā jutību pret antibiotikām. Tas palīdz izvēlēties pareizu ārstēšanas kursu. Pašārstēšanās vai nepareizas ārstēšanas gadījumā var izveidoties hroniska salmonellas nēsāšana. Baktēriju nēsātāji var būt infekcijas avots ne tikai saviem ģimenes locekļiem. Īpaši bīstami, ja salmonellu nēsātāji strādā pārtikas uzņēmumos, slimnīcās un bērnu pirmsskolas iestādēs. Likumdošanas aktos norādīts, ka šo iestāžu darbiniekiem pirms stāšanās darbā ir obligāti jāpārbaudās (laboratorijās) uz patogēno baktēriju nēsāšanu. Neievērojot šo prasību (ja nav pierādījumu, ka darbinieks ir vesels un nav infekcijas nēsātājs), rodas epidemioloģiski

bīstama situācija. Šādos gadījumos PVD darbinieks var pieņemt lēmumu, piemēram, par pārtikas uzņēmuma darbības pārtraukšanu.

Vakcīnas nav, imunitāte neveidojas

Pret salmonelozi nav vakcīnas un pēc pārslimošanas neveidojas arī imunitāte. Tas nozīmē, ka cilvēks pēc izārstēšanās var saslimt atkārtoti. Pats būtiskākais ir ievērot higiēnu.

✓ Pēc jebkādas saskarsmes ar dzīvniekiem rūpīgi ar ziepēm jānomazgā rokas.

✓ Ēdiens jāgatavo ļoti rūpīgi, piemēram, gaļa jāizcep pilnībā.

✓ Pirms dārzenu gatavošanas tie rūpīgi jānomazgā siltā tekošā ūdenī.

✓ Rokas, virtuves piederumi un instrumenti jāmazgā ar mazgāšanas līdzekļiem, ja ēdiena gatavošanas procesā tiem bijusi saskarsme ar jēlu gaļu, zivīm u.c.

✓ Pagatavotie ēdieni nedrīkst ilgi atrasties istabas temperatūrā, tie jāuzglabā ledusskapī cieši noslēgtos traukos.

✓ Ir jāievēro uz pārtikas produktiem norādītais derīguma termiņš.

✓ Ja kāds no ģimenes locekļiem bijis slim ar salmonelozi, viņam vajadzētu kādu laiku atturēties no ēdiena gatavošanas līdz brīdim, kad būs izārstējies pilnībā.

Pārtikas uzņēmumu darbiniekiem pirms stāšanās darbā obligāti jānoklausās lekciju kurss «Par minimālajām higiēnas zināšanām pārtikas aprītē». Uzņēmuma vadītājs ir atbildīgs par to, lai darbinieki būtu apmācīti, strādājot ievērotu tehnoloģiskā un higiēniskā režīma prasības. Pārtikas uzņēmums ir atbildīgs par izplatāmās pārtikas kvalitāti un nekaitīgumu.

PVD iedzīvotājiem iesaka neiegādāties produktus, ja to kvalitāte rada šaubas, ja ātri bojājošos produktus netiek uzglabāti aukstumiekārtās, ja pārtikas produktam ir beidzies derīguma termiņš.

□□□
Dienvidlatgales pārvaldes pārtikas inspektore Valentīna Petrova aicina iedzīvotājus aktīvi sadarboties ar PVD, ziņot par novērotajiem pārkāpumiem veikalos, kafejnīcās un citos pārtikas uzņēmumos pa tālruni 65434599. Inspektore atgādina, ka katra sūdzība tiek izskatīta un tiek pieņemts attiecīgs lēmums.

Sagatavoja L.Kirillova

PAKAC — brends neikdienišķajam

Uz reklāmu stenda Preiļu centrā izlikta afiša vai interneta vietnē ielikts paziņojums par kārtējo PAKAC aktivitāti jauniešiem ir simbols un brends noteiktai vietai, kur notiks kārtējais muzikālais pasākums domubiedru grupai, kam patīk neparastais, neikdienišķais un netradicionālais. Vārds PAKAC Preiļu informatīvajā telpā pozitīvā nozīmē cirkulē jau pāris gadus, un arī «Novadnieks» nolēma iepazīties ar to tuvāk.

Preiļu alternatīvās kultūras atbalsta centrs, — tā saucas šī jauniešu biedrība, kam novada dome mājvietu atvēlējusi nomaļā ēkā Liepu ielā. Biedrības apdzīvotās ēkas vēsture gan bijusi neapskaužama. Tā savulaik celta kā māja ar keramikas apdedzināšanas cepli, pēc tam nonākusi amatnieku pārziņā, vēlāk pārtapusi par amatu un harmoniju centru. Vēl pēc kāda laika tajā izmitinājās tehniskās jaunrades centra motopulciņš. Mājai nav centrālāpkures, ne arī autonomās apkures iekārtas, tā atrodas pārāk nomaļus, lai tajā droši varētu turēt kādas materiālas vērtības, nav labiekārtota apkārtnē. Gadu gaitā novecojusi un prasās vismaz pēc fasādes sakopšanas.

PAKAC galvenais entuziasts — preiļniecis, Rīgas Tehniskās universitātes trešā kursa students Uģis Vilcāns, biedrības valdes priekšsēdētājs. Nedaudz sakautrējies par tik skaļu oficiālo amata nosaukumu, Uģis «Novadniekam» stāstīja, ka juridiskajā ziņā ar biedrību viss ir kārtībā, — oficiāli reģistrēta, tai ir savs zīmogs, konts, grāmatvedība.

Biedrībai nākamā gada 28. janvārī apriņēs jau trīs pastāvēšanas gadi.

— Kam pieder ideja par šādas biedrības nodibināšanu?

— Bija tā, ka mēs ar Edgaru Vilcānu pirms gadiem četriem spēlējām grupā «Inde Indive», un reiz uzstājāmies Kuldiģā, vietā, ko sauc par ZABADAKU. Tā bija organizācija, ko sauca par nekomerciālās kultūras atbalsta centru. Darbojās jau gadus desmit, organizēja koncertus, saimniekoja viņiem atvēlēta ēkā un tā tālāk. Mums ļoti gribējās, lai arī Preiļos būtu vieta, kur uzspēlēt jaunām grupām, organizēt dažādus interesantus pasākumus. Ar portāla draugiem.lv starpniecību mani un citus Preiļos muzicējošos jauniešus atrada Vadīms Maksimovs, kas aicināja uzskatīt kaut ko kopīgu, ierīkot kādu vietu, kur pašiem izpausties un tamlīdzīgi. Atsaucos gan es, gan daudzi līdzīgi domājošie, un tā nonācām līdz biedrības dibināšanai. Pulcējāmies dzīvokļos, sriedām un sapņojām, bet bija skaidrs, ka bez kopīgām savām telpām tā lieta uz priekšu neies.

— Kā tikāt pie šīm telpām un uz kādiem noteikumiem tajās saimniekojat?

— Sadarbojāmies ar Preiļu nevalstisko organizāciju atbalsta centru, ievadījām sarunas ar domi. Piedalījāmies kultūras namā notikušajā diskusijā par jauniešu lietām Preiļos. Preiļu Valsts ģimnāzijā sarīkojām aptauju un noskaidrojām, ka jaunieši mūs atbalsta, apliecinot, ka neesam vieni, kam vajadzīga vieta savām aktivitātēm. Kā pirmais variants bija telpas bijušajā bibliotēkas ēkā Rēzeknes ielā, bet tās mums nederēja no tāda viedokļa, ka skaļa muzicēšana, koncerti traucētu mieru apkārtnē mājā iedzīvotājiem. Tajā laikā motopulciņš pārcēlās uz citu vietu, un dome mums piedāvāja šo namu. Pašlaik līgums par ēkas izmantošanu ir apstiprināts uz astoņiem gadiem. Esam iesnieguši projektu LEADER programmā, bet, lai gūtu atbal-

● Preiļu alternatīvās kultūras atbalsta centra valdes priekšsēdētājs Uģis Vilcāns (pirmajā rindā otrais no kreisās), valdes loceklis Edgars Vilcāns (trešais no kreisās) kopā ar mūziķiem no Sanktpēterburgas (no labās) Igoru Suvorovu, Nikolaju Kovaļuku (pirmais no kreisās). Otrajā rindā (pirmais no kreisās) PAKAC aktivists Aleksandrs Čerņavskis, tālāk Krievijas jaunieši Farīds Azizovs, Kamiļs Šarapadinovs. Foto: A.Šņepsts

stu, vajadzīgs priekšnosacījums, ka mums ir savas telpas vismaz uz septiņiem gadiem.

Novada dome ir saprotīši novērtējusi situāciju un zina, kā biedrībai ar finansēm. Tāpēc ires maksa mums ir ļoti simboliska. Dome palīdz arī ar komunālo izdevumu segšanu. Esam ļoti pateicīgi Preiļu novada domei par atbalstu, dodot iespēju mums šeit darboties. Kad atbrauc kāda grupa uzstāties, tā parasti jautā, kā mēs šo ēku esam dabūjuši. Vienmēr redzam ieplestas acis un dzirdam atzinīgus vārdus, uzzinot to, ka mūs atbalsta novada dome. To, ka šāds centrs jauniešiem vajadzīgs, apliecina tas, ka mūsu pasākumus apmeklē arvien vairāk cilvēku. Arī no mūziķu grupām aizvien biežāk saņemam piedāvājumus, ka viņi gribētu šeit uzstāties.

Mēs labprāt vairāk piestrādātu pie mājas apkārtnes labiekārtošanas, taču nav līdzekļu. Gribētu normālu autostāvvietu, piebraucamo ceļu bez bedrēm, telpās — dušu ar silto ūdeni, jaunus logus, vēl vienu krāsni un galvenais — signalizāciju, jo bez tās šeit nevaram turēt aparāturu.

— Redzu, ka telpas izskatās savādāk, nekā kādreiz.

— Vienā no telpām mainījām grīdas segumu, otrā ierīkojām skatuvi. Pārkrāsojām sienas. Iekārtošanās darbi joprojām ir procesā. Atpūtas divāniņi, krēslī, galdī, kā redzat, nav glamūriģi, ir lietoti, sagādāti pašu spēkiem. Daža laba mēbele uz šejieni atceļojusi no mājām. Sagatavojām nelielu projektu un par piešķirtajiem līdzekļiem nopirkām projektoru, lai rādītu filmas. Daļu no naudas izlietojām krāsu un materiālu pirkšanai.

— Ar ko jūs piesaistāt apmeklētājus? Te nav parketa grīdu, samta aizkaru un dizainera ieteiktu lustru. PAKAC telpu apstākļus es dēvētu par stipri pieticīgiem.

— Es domāju, ka tas nav galvenais. Jauns cilvēks izvēlas pasākumu pēc satura, nevis pēc formas. Nav arī teikts, ka pēc gada mums pašiem nebūs skaistas lampas un vēl nezin kas. Priekšroku dodam tādiem mūzikas stiliem, kas ir populāri galvenokārt jauniešu vidū — atšķirīgus no vidusmēra mūzikas baudītāju prasībām. Sākumā PAKAC galvenokārt apmeklēja paziņu loks, tagad aizvien vairāk te nāk arī nepazīstami cilvēki. Atbrauc pat no citām Latgales pilsētām. Latvijas austrumdaļā mēs esam vienīgā šāda veida jauniešu iestāde, tuvākās ir Valmierā, Jelgavā.

Pārsvārā rīkojam mūzikas koncertus. Dažu mēnesi nesanāk ne viens, bet, pie-

mērām, oktobrī — veseli trīs. Rīkojam arī kino vakarus. Protams, pie mums nevar noskatīties tādas «kases gabalus» kā «Tītāniks», jo tas neatbilst mūsu mērķiem. Rādām filmas, ko nevar noskatīties kinoteātros. Piemēram, vasarā bija īsfilmu vakars ar «Futureshorts» sagādātām īsfilmiņām. Tas, kas notiek pie mums, ir kaut kas tāds, ko oficiālas kultūras iestādes neņemsi darīt, jo tām tas nav rentabli. Esam rādījuši ekskluzīvas, jauniem cilvēkiem domātas filmas, kuras kaut kas ir uzfilmējis, bet to savdabības dēļ ne televīzija, ne kinoteātris tās neņemsi rādīt.

Seit visu darām uz brīvprātības principiem. Algu neviens nesaņem, arī viesmākslinieki zina, ka necik vairāk par 30 — 50 klausītājiem gaidīt nevar. Zāles lielums to nepieļauj, kaut gan, ja vajadzētu, mēģinātu izbrīvēt vēl vienu telpu. Neviens jau nepretendē uz sēdvietu ar numuru krēslu rindā, un tādu arī nav. Piemetas kur nu kurais, dejo, stāv kājās. Biļetes netirgojam, ieeja ir par ziedojumiem, no kuriem sedzam ceļa izmaksas atbraukušajiem mūziķiem. Pacienājam viņus ar tēju un sviestmaizēm, pagādājam vakariņas.

Runājot par aktivīstiem, prieks, ka atbalstītāju tiek daudz. Vienmēr varu paļauties uz Aleksandru Čerņavski un Justu Ribnicki, kas palīdz organizatoriskajos darbos, telpu sakārtošanā, afišu izvietojumā. Edgars Vilcāns pārvadā no kultūras nama izīrēto aparāturu, fotogrāfē pasākumus. Kristīne Vārpiņa rūpējas par ciemiņu pacienāšanu. Edgars un Kristīne darbojas biedrības valdē. Rihards Kotlers, kurš tagad studē Jelgavā, daudz palīdzēja remontdarbos.

— Tagad man jājautā, kas mūziķiem liek mērot tālu ceļu un spēlēt PAKAC, zinot, ka nebūs ienākumu? Vai varat nosaukt grupas, kas pie jums spēlējušas?

— Ne vienmēr nauda dzīvē ir galvenais. Lūk, iepazīstināšu ar mūziķiem no Sanktpēterburgas, viņi uzstājās Portugālē un no tās pa taisno ir atbraukuši uz Preiļiem. Vakar šeit uzstājās kopā ar igauņu grupu *duo of doom* «Talbot». «Doom» ir tāds stils. Puiši no Krievijas spēlēja *stoner rokku*. Tie stila nosaukumi varbūt nav tik precīzi, jo robežas starp stiliem nav arī tik izteiktas. Reiz bija grupa no Ungārijas, kas spēlēja smago rokmūziku. Vienā grupā no Itālijas spēlēja 45 gadus veci «onkuļi», kuri ikdienā strādā bibliotēkā.

Ik pa laikam notiek arī akustiskie koncerti, piemēram, nesen uzstājās Imants

Daksis, latviešu bardis. Pagājušajā nedēļā bija akustiskā folka pārstāvji no Kanādas. Ir bijušas post-roka grupas, panki, metālisti. Esmu saņēmis vēstules no Pueritoriko, Izraēlas, ASV, tomēr ceļš viņiem ir stipri tāls un dārgs. Daudzi noteic summas, kādas gribētu par vakaru saņemt, bet man nākas atbildēt, ka nevaram to garantēt. Runa iet nevis par nopelnīšanu, bet par to, lai vismaz segtu ceļa izdevumus. Tie galvenokārt ir jaunieši, kurus interesē ceļošana, dažādu vietu apskatīšana, iepazīšanās ar visādiem cilvēkiem un iespēja uzspēlēt. Tāpēc daudzi ir priecīgi par to vien, ka pietiek degvielai aizbraukšanai līdz nākošajai koncerta vietai. Mums ir rakstījušas arī latviešu «popzvaigznes», kam nācies laipni atbildēt, ka tas nav priekš mūsu klausītājiem. Bez tam viņi uzreiz uzstāda savus noteikumus, — ja brauks ar pilnu grupu, jānodrošina vismaz 200 latus lieli ienākumi, ja ar daļēju sastāvu — 150 lati, un tādā garā. Te ir vieta tiem, kam galvenais nevis naudas pelnīšana un atrādišanās, bet muzicēšana cilvēkiem, kas prot novērtēt kaut ko jaunu un interesantu.

— Kādi jūsu nodomi

saistībā ar nākotni?

— Tie atkarīgi no tā, vai tiks atbalstīts mūsu projekts un būs līdzekļi aparatūras iegādei. Pašlaik apskaņošanas iekārtas aizņemamies no kultūras centra, kas rada sarežģījumus, jo bieži vien tie vajadzīgi pašiem. Grupas pie mums ierodas ar saviem instrumentiem, bet mums jānodrošina apskaņošanas iekārtas. Gribas arī telpas iekārtot mājīgākas un siltākas. Un noteikti — darīt vēl vairāk, piesaistīt jaunus aktivīstus ar jaunām idejām, dibināt pašiem savas mūziķu grupas, kam PAKAC telpās būtu iespēja radoši darboties. Ieceru ir daudz. Esam atvērti jaunām idejām.

□□□

«Novadnieks» dažus jautājumus krieviski uzdeva arī «The Grand Astoria» mūziķiem, kuri visu laiku vērīgi sekoja viņiem svešajā valodā notiekošajai intervijai. Uz šarunu grupa «deleģēja» solistu Kamiļu Šarapadinovu, kurš pastāstīja, ka no Sanktpēterburgas ar koncertiem ir aizceļojuši līdz pat Lisabonai un tagad devušies atpakaļ. Grupas afišā bija vesels saraksts ar valstīm un pilsētām, tostarp Berlīne, Varšava, Vroclava un citas, kā arī Baltijas valstu pilsētas, kurās sniegti koncerti. Kopumā nobraukto kilometru skaits tuvojās 14 000. Pēc koncerta Preiļos viņiem priekšā vēl stāvēja brauciens uz Liepāju un uzstāšanās, pēc tam atgriešanās mājās. Sastādot tūres grafiku no sākumpunkta līdz galapunktam, noteiktas vietas, kurās gribētu uzstāties, prioritāti gan dodot galvaspilsētām, taču tajās esot sarežģīti nodibināt kontaktus ar jauniešu organizācijām. Tāpēc uzmanības lokā nonākot mazās pilsētās. Igaunņu grupa, ar ko krievu puišiem izveidojusies draudzība, palīdzējusi nodibināt sakarus ar PAKAC Preiļos. Publika bija jauka un aizrautīga, atzina Kamiļs. Grupa spēlēja *stonerroku/instrumentālo hardroku*, daudz improvizējot ar kosmisko skaņu pievienošanu. Ļoti patīk Rīga, stāstīja Kamiļs, tur atrasti jauni draugi. Pirmajā koncertūrē gūti daudzi iespaidi, un pavisam drīz viņi došoties vēl vienā tādā braucienā.

□□□

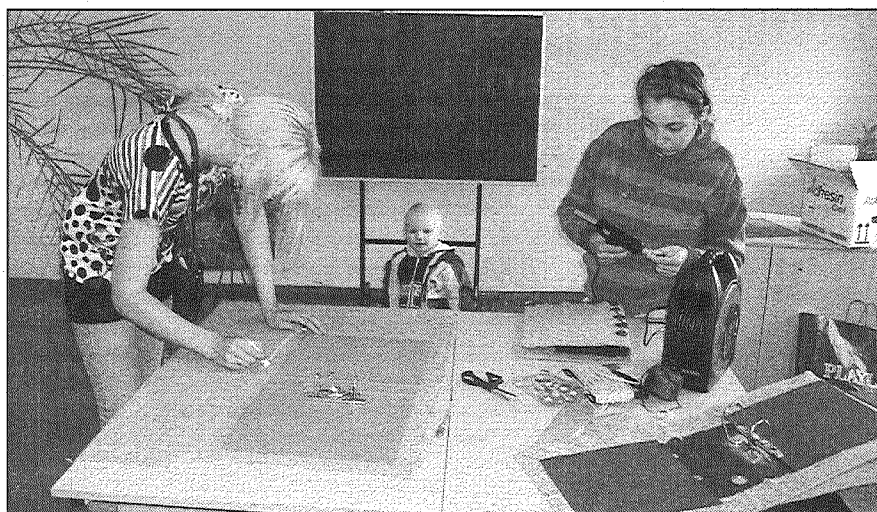
Jau pēc intervijas ar Uģi autore ielūkojās arī PAKACa izteiksmīgi pievilcīgi noformētajā interneta mājas lapā, kur fotogalerijas bildes atklāja savdabīgās, bet vispārpieņemtas uzvedības normu robežas ieturētas ainas no koncertiem un citām aktivitātēm.

L.Rancāne

Jaunās un topošās māmiņas apguva dažādas prasmes

Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienēs vidusskolā noslēdzies projekts «Gribas, lai baltā pasaulē baltī cilvēki iet», kura laikā 11 jaunās māmiņas apguva un pilnveidoja dažādas sociālās prasmes, informēja skolas direktore Klavdija Zarāne. Finansiāli projektu atbalstīja KNHM fonds no Nīderlandes, bet projekta ieviešana notika ar biedrības «Preiļu rajona partnerība» atbalstu projekta «Sabiedrība ar dvēseli» ietvaros. Gandrīz četru mēnešu garumā skolā darbojās iniciatīvas grupa: Lidija Ceriņa, Inta Vilcāne, Natālija Isajeva, Gaļina Streļčuka, Dzintra Šmukste, Rīta Surgunte, Valentīna Karpušenko, Kristīne Stolipina, Sandra Zagorska un Mārtiņš Zarāns. Projekta aktivitātēs ar interesi piedalījās Margarita Jakuševa, Ļubova Lebedeva, Sigita Sarbaja, Diāna Čubreviča, Aļona Samarina, Lilija Tumaševiča, Katrīna Plovnova un citas. Jaunās māmiņas apguva floristikas pamatus, iemaņas ziedu kārtošānā, dāvanu saņošanā un noformēšanā, galda klāšanas kultūru, ēdienu gatavošanu un noformēšanu. Notika nodarbības par stila un ģimenes tradīciju izkopšanu, meitenes tikās ar psihologu Ilzi Čamani.

Projekta laikā tika izveidoti 12 ģimenes albumi Līdijas Ceriņas vadībā, uzņemta īsfilma ar Jāņa Zarāna palīdzību. Inta Vilcāne projekta dalībnieces konsultēja CV rakstīšanā un stila veidošanā. Jauno māmiņu savstarpējās sarunas par dažādu ģimenes problēmu risinā-

● Ģimenes albumu gatavošana.

šanu vadīja sociālā darba pedagoge Lidija Ceriņa. Skolotājas Gaļinas Streļčukas vadībā māmiņas mācījās, kā glīti iesaiņot dāvanas bērniem, radiem un draugiem, neizlietojot daudz līdzekļu. Meitenes mācījās veidot pušķus, noformēt telpas svētkiem, veidot dekorus. Praktisko floristikas darbnīcu vadīja pedagoge Lidija Ceriņa.

Par gadskārtu tradīciju svinēšanu ģimenē stāstīja Klavdija Zarāne. Jaunās māmiņas guva idejas Jāņu svinēšanai, Lieldienu svētku gatavošanai, Adventa laika pavadīšanai un Ziemassvētku gaidīšanai. Tika runāts arī par gatavošanas kristībām, krustvecāku izvēli, dāvanām,

telpu un galda noformēšanu. Māmiņas iepazīstināja klātesošās dalībnieces ar tradīcijām viņu ģimenes.

Projekta noslēgumā visi kopā noskatījās izveidoto īsfilmu, izgatavotos ģimenes un kopējo albumu, diskutēja par projektā iegūto, kā arī par lietām, kas neizdevās.

Projektā iesāktās aktivitātes turpināsies, jo četras māmiņas jau ir izteikušas vēlmi padziļināti apgūt dāvanu saņošanu un floristiku. Arī turpmāk skola veicinās jauno un topošo māmiņu sociālo atbildību un iekļaušanos sabiedrībā, uzsvēra Klavdija Zarāne.

L.Rancāne

Mūsdienu deju konkurss

Līvānu novada kultūras centrā notikušajā netradicionālajā mūsdienu deju konkursā «Dejas spēks» Līvānu novada dejotājiem vislabāk veicās 5.-9. klašu grupā, kur iegūta pirmā vieta un 1.-4. klašu grupā, kurā līvānieši un rožupieši ieguva otro un trešo vietu.

Kopumā konkursā piedalījās vairāk nekā 100 dalībnieki no Līvāniem, Daugavpils un Jēkabpils. Dalībnieki sacentās trijās vecuma grupās: 1.-4. klašu dejotāji, 5.-9. un 10.-12. klašu grupas. Konkurss bija organizēts kā realitātes šovs televīzijā, ko no malas vēroja un komentēja divas Latgales lauku večiņas — kaimiņienes: Filimona (Artis Skrūzmanis) un Bronislava (Jānis Jačmenkins). Večiņas bija ļoti jautras un humora pārpilnas, arī savu dejotprasmi visiem rādīja. Savukārt reklāmas

pauzes aizpildīja sporta deju kluba «VIVA» dalībnieki, kā arī Līvānu bērnu un jauniešu centra mazie tautas deju kolektīva dejotāji.

1.-4. klašu grupā par uzvarētāju kļuva deju grupa «Mūsdienu ritmi» no Daugavpils, savukārt otro vietu ieguva Līvānu bērnu un jauniešu centra deju studijas «Inter» deju grupa «22. kvartāls», ko vada Jevgēnijs Butorins. Trešajā vietā — Rožupes pamatskolas un kultūras nama grupa, ko vada Maija Jasinska.

5.-9. klašu grupā par labākajiem atzīti Jevgēnijs Butorina audzēkņi — deju grupa «Inter - Beatles» no Līvāniem. Otro un trešo vietu šajā grupā ieguva daugavpilieši, kas uzvarēja arī 10. — 12. klašu grupā. Vidusskolēnu grupā gan bija tikai divi sāncensī, par otrās vietas ieguvējiem atzīti dejotāji no Jēkabpils.

Līvānu bērnu un jauniešu centra izglītības metodiķe Aija Skarbiniece atzi-

na, ka parasti mūsdienu deju konkurss risinājās aprīlī, kad dejotājiem ir bijis garāks sagatavošanās laiks un lielāka gatavība piedalīties konkursā. Taču šogad konkurss notika oktobrī, pierādot, ka dejotāji jau ar pirmajām septembra dienām ir sākuši aktīvi mācīties jaunas dejas, kā arī pilnveidot dejotprasmi.

Ši konkursa mērķis ir veicināt jaunu deju grupu veidošanu un iesācēju izaugsmes iespējas, popularizēt dejas un kustību nozīmi harmoniskas personības attīstībā, veicināt jaunu, modernu deju formu un deju stilu attīstību, uzsvēra Līvānu bērnu un jauniešu centra direktore Valentīna Poikāne.

Visi konkursa dalībnieki saņēma Pateicības rakstus, nelielas dāvanīņas un saldumus no sponsoriem, uzvarētāji — kausus. Bērnu un jauniešu centrs bija sagādājis mazas dāvanīņas arī kolektīvu vadītājiem.

Sagatavoja L.Rancāne

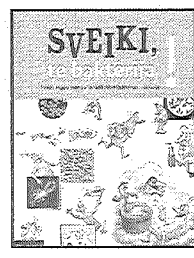
BIBLIOTĒKA IETEIC LASĪTĀJIEM

Preiļu galvenā bibliotēka ar «Novadnieka» starpniecību informē par jaunām grāmatām, ko saņēmusi kā dāvinājumu no SIA «Apgāds Zvaigzne ABC» Zvaigznes grāmatu nama.

Valda Klišana grāmata «Matiss spēlē hokeju» ir aizraujošs ceļojums hokeja vēsturē. Hokeja skolas audzēknis Matiss ar laika mašīnu jeb hrononavigatoru dodas ceļojumā pagātnē, lai uzzinātu, kā hokeju spēlēja pirms 100 gadiem. Nonācis Nīderlandē 1630. gadā, viņš uzzina, ka spēli ar nūju sauc par hokkie, bet tā ir lēna, un to spēlē bez slidām. 1880. gadā Kanādā redzētā spēle jau atgādina mums pazīstamo hokeju, bet tai nav stingru noteikumu. Spēlē piedalās arī meitenes, bez maiņām spēlē septiņi — deviņi dalībnieki katrā komandā. Vārtu vietā ir divi koka dēji, kur jāiedzen ripa. Ceļojumā Matiss pakāpeniski uzzina gan

to, kā radies Stenlija kauss, gan ledus halles. Ikviens, kurš vēlas uzzināt vairāk par hokeju un tā vēsturi, aicināts doties ceļojumā laikā kopā ar Matisu.

Grāmatā «Sveiki, te baktērija!», ko sarakstījis Huovins Pentti, ir iespēja iepazīties ar mikroorganismiem: baktērijām, parazītiem un citām sīkām būtnēm, kas nav redzamas ar neapbruņotu aci. Šim nolūkam nepieciešams mikroskops. Baktērijas ir uz rokām, degunā, mutē un īpaši daudz vēderā. Tās ir visur dabā. Ir tādi mikrobi, kuri izraisa bīstamas slimības. Tomēr daudzas baktērijas un citi mikrobi cilvēkiem ir vajadzīgi, lai viņi būtu veseli.

Grāmata ir ļoti piemērota bērniem. Tajā vienkāršā valodā un ar komiskiem zīmējumiem pastāsta, kā un kāpēc jāievēro higiēna, kā pareizi jāmazgā rokas un jātīra zobi, kāpēc regulāri jāapmeklē zobārsts un jā-

cenšas ēst mazāk saldumu. Izlasot grāmatu, kļūs skaidrs, kā rīkoties, lai nesaslimtu.

Igauņu rakstnieka Andrusa Kivirehka pārsteidzošās grāmatas «Lote no izgudrotāju ciema» pamatā ir animācijas filma ar tādu pašu nosaukumu. Krāšņi ilustrētajā grāmatā ar Heiki Ernita ilustrācijām stāstīts par nepārspējamu, pasaulē vienīgo izgudrotāju ciematiņu jūras krastā. Tajā dzīvo bezbrūpīgā sunu meitene Lote kopā ar vecākiem — slaveno izgudrotāju tēti un gādīgo māmiņu.

Izgudrotas tiek tādas lietas, kas pat sapņos nerādās: burkānu pārstādīšanas ierīce, no virtuves piederumiem sameistarots radioaparāts. Lasītājs grāmatā var uzzināt par izgudrotāju konkursu, par to, kas ir Sumus — džudo sensejs — bite, kāpēc un kā Lote ceļoja uz Japānu.

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(01.11. — 07.11.)

Auns. Var būt daudz tikšanās un sarunu. Lielu interesi par jūsu idejām izrādīs paziņas, bet nedomājiet, ka no tā būs kāds tūlītējs labums. Lai cik vilinošs būtu piedāvājums, pieņemiet to tikai tad, ja esat droši par tā perspektīvu. Izmantojiet radoša pacēluma brīdi un ķerieties pie ambiciozu plānu īstenošanas.

Vērsis. Esiet gatavi nopietnai finansiālo lietu kārtošānai. Būs jāprot atbildēt uz diezgan sarežģītiem jautājumiem. Izvairīgas un nekonkrētas atbildes netiks pieņemtas, tāpēc nemēģiniet izvairīties un netēlojiet, ka neesat neko sapratuši. Ar domubiedriem varat apspriest tālejošus nākotnes plānus.

Dvīņi. Varat ļaut vaļu līdzjūtībai. Piedalieties labdarības akcijās, palīdziet nelaimē nokļuvušiem cilvēkiem vai iesaistieties kādā kustībā, kas saistīta ar dabas aizsardzību. Iespējami nozīmīgi pirkumi. Varbūt gluži negaidīti saņemsiet kādu vērtīgu dāvanu vai aizkavējušos pateicību.

Vēzis. Saspringtākas var kļūt attiecības ar dzīvesdraugu. Ja jūtat, ka pašatdeve netiek pietiekami novērtēta, nesteidzieties ar pārmētiem. Varbūt gluži vienkārši darāt vairāk, nekā tiek prasīts. Draugu mudināti, varat atsākt pilnveidot kādu no saviem tautantiem.

Lauva. Saspringtas var izveidoties attiecības ar tuviniekiem. Viņuprāt, velti tērēt laiku, dzenoties pēc kārotā amata. Lai kļiedūtu saspringto gaisotni, uzburiet skaistas nākotnes ainas un apelējiet pie viņu godkāres. Esiet dāsni pret tuviem cilvēkiem, taču neaizmirstiet arī sevi. Iegādājieties kādu sen noskatītu lietišķu.

Jaunava. Ja pārāk kritiski izturēsieties pret to, ko darāt, emocionāli pārdzīvosiet katru neveiksmi un skarbāk pateiktu vārdu. Esiet pielaidīgāki, pacientieties notiekošajā saskatīt arī ko pozitīvu. Var nākties pārvērtēt kādas attiecības vai draudzību. Iespējams, par prieku sev secināsiet, ka ir, uz ko palauties.

Svari. Var gadīties, ka darbā iecerēto neizdodas paveikt — ierobežos priekšniecība vai likums. Ja mēģināsiet šos ierobežojumus pārvarēt, no konfliktiem izvairīties būs grūti. Varat atgriezties pie kāda sena paraduma vai tradīcijas. Atvēliet vairāk laika sev tuviem un mīļiem cilvēkiem.

Skorpions. Senas ieceres iedvesmoti, varat kļūt netipiski rosīgi. Ļaujieties vēlmei veikt pārmaiņas ārējā izskatā vai garderobē. Tikai necentieties paveikt visu uzreiz, iecerēto īstenojiet soli pa solim. No jūsu rīcības un izteikumiem būs atkarīgs, cik lielu atbalstītāju pulku iegūsi.

Strēlnieks. Var rasties grūtības ar informācijas iegūvi. No kādas lieliskas idejas īstenošanas mēģinās atrunāt. Nespītiēties, uzklausiet kritiku — oponentiem var izrādīties taisnība. Padomājiet par iespēju nostiprināt iegūtās zināšanas, lai vēlāk bez bažām tās varētu pielietot praksē.

Mežāzis. Varat piedalīties dažādās diskusijās, organizēt reklāmas kampaņas, uzstāties auditorijās priekšā. Iespējams, tiksiet pat izraudzīti par kādas domubiedru grupas vadītāju. Nozīmīga loma dzīvē var izrādīties cilvēkiem, kas spēj saprast no pusvārda. Labs laiks, lai aizstāvētu savu viedokli.

Ūdensvīrs. Stingri turieties pie plānotām aktivitātēm un nepadodieties kārdinājumiem, tad ar galvenajiem uzdevumiem tiksiet galā veiksmīgi, un problēmas atrisināsies negaidīti viegli. Nepamanītas nepaliks oriģinālās idejas un priekšlikumi. Daudz kas no iecerētā var tikt veiksmīgi īstenots.

Zivis. Nepieļaujiet, ka jūsu pārliecību iespaido skeptiskas piezīmes. Neticiet nevienam viegli dotam solījumam, uzklausiet tikai tos, kas neizplūst emocijās, bet piedāvā konstruktīvus risinājumus. Notikumi var atsaukt atmiņā reiz bijušās sajūtas un iespaidus. Patikamas atmiņas uzmundrinās.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA, LĪDZJŪTĪBAS

VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA
VALSTS NEKUSTAMIE
ĪPAŠUMI

IZSOLE

Valsts akciju sabiedrība "Valsts nekustamie īpašumi"
(reģistrācijas nr. 40003294758) 2010. gada 16. decembrī Rīgā, Valņu ielā 28, rīko:

Valsts zemesgabala un nekustamā īpašuma mutisku izsoli ar augšup esošu soli:
Preiļu novada Preiļos, Daugavpils ielā 69A (kadastra numurs 7601 505 1509)
vienas būves izsoli par sākuma cenu Ls 1900, izsoles laiks pulksten 16.00.

Pirmpirkuma tiesības uz būvi Preiļos, Daugavpils ielā 69A ir zemes īpašniekiem.
Šīs personas var iesniegt pieteikumu par pirmpirkuma tiesību izmantošanu
un reģistrēties izsolei mēneša laikā pēc šī sludinājuma publicēšanas dienas
laikrakstā „Latvijas vēstnesis”.

Personām, kuras vēlas pieteikt pirmpirkuma tiesības vai piedalīties izsolē,
ir jāreģistrējas kā izsoles dalībniekam un līdz reģistrācijas brīdim jāņem maksā drošības
nauda 10% no sākuma cenas un reģistrācijas maksa Ls 100 AS "SEB Banka"
Rīdzenes filiāles kontā nr. LV22UNLA0002200609436.

Par nosolīto objektu jānorēķinās divu nedēļu laikā,
maksājumus veicot pilnā apmērā latos.

Iepazīties ar izsoles noteikumiem, reģistrēties izsolei, kā arī saskaņot objekta
apskates laiku var Valsts akciju sabiedrībā "Valsts nekustamie īpašumi"
Rīgā, Valņu ielā 28, 312. kabinetā, darbdienās no pulksten 9.00 līdz 17.00.

Tālruni uzziņām 67024614, 67024659.

Pēdējā dalībnieku reģistrācijas diena izsolei ir 2010. gada 14. decembris
līdz pulksten 16.00.

Visām personām, kurām uz objektu ir tiesības, kas nepieļauj tā pārdošanu izsolē,
jāpieteic savas prasības tiesā līdz izsoles dienai.

<http://www.vni.lv>

**SIA "Orheja" klients — viena no vadošajām nebanku kredītēju
kompānijām Latvijā, sakarā ar darbības paplašināšanu,
meklē darbinieku Preiļos filiāles vadītāja amatā.**

✓ **Darba pienākumi** — laipna un kvalitatīva klientu apkalpošana, filiāles darba organizēšana,
lietvedības un uzskaites dokumentācijas kārtošana, dokumentu apkopošana un atskaišu
gatavošana.

✓ **Prasības:** obligāta darba pieredze klientu apkalpošanā, labas iemaņas darbā ar datoru,
latviešu un krievu valodas prasme, obligāta darba pieredze tirdzniecībā vai finanšu sektorā
(bankas, apdrošināšanas kompānijas). Pozitīva attieksme pret darbu.

✓ **Piedāvājam** konkurētspējīgu atalgojumu ar bonusu sistēmu un labus darba apstākļus.
CV un pieteikuma vēstuli sūtīt uz e-pastu: orheja@inbox.lv.

CENU IZMAIŅAS!!!
SIA «Aļņi AS» iepērk
● **Zāģbaļķus** Ls/m³

Diam.	18-24	25<
EGLE	40	41
PRIEDE	40	40

Garumus iepriekš saskaņot!
Ir transports.
Korekta uzmērīšana.
Samaksa uzreiz!
Tālr. 64866070, mob. tālr. 29806775.

VESELĪBAS CENTRS 4

Š. g. 4. novembrī, Dr. Ints Ūdris
SIA "Veselības centrs 4",
BALTIJAS VĒNU KLĪNIKAS
vadošais speciālists,
asinsvadu ķirurgs, flebologs,
pieņems privātpoliklinikas telpās,
Raiņa bulv. 7, Preiļos.
Konsultācija + kāju vēnu
sonogrāfija — Ls 25.
Pieraksts pa tālruni: 65324393.

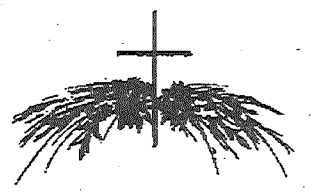
LASKANA

SIA "Laskana" pērk cirsma un
mežus īpašumā.
Tālrunis: 29140053. Fakss: 63424462.

SIA «Daugavpils putni»
iepērk graudus —
kviešus un miežus.
Tālr. 29558840.

**Kreditēšana pret
nekustamā īpašuma ķilu.**
Tālr. 25441183, 28609904.

Domse pērk:
● **PAPĪRMALKU**
Rīgā un Salacgrīvā mob. tālr. 29411011
Mērsragā, mob. tālr. 29418808
● **MEŽUS ĪPAŠUMĀ**
Mob. tālr. 20234354
www.domse.lv

Izsakām dziļu līdzjūtību
Janīnas PAKAVAS tuviniekiem
sakarā ar viņas nāvi.
Mājas kaimiņi

Uzpūš vējš un pārrauj sveces mūžu,
Aust diena un pārrauj zvaigznes
mūžu,
Krīt zvaigzne un pārrauj cilvēka
mūžu.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
tuviniekiem, Antonu VILČĀNU
mūžības ceļā pavadot.
SIA "Preiļu saimnieks" kolektīvs

Выражаем искреннее
соболезнование родным и
близким Антона ВИЛЦАНА
в связи с его
преждевременной смертью.
Коллектив ООО «Преиллю
сантехникис»

Preiļu zemesgrāmatu nodaļa no
2010. gada 1. novembra sāk darbu
jaunās telpās: Preiļos, 1. Maija ielā 7.
Sakarā ar pārcelšanos uz jaunajām
telpām, 29. oktobrī iedzīvotāju
pieņemšana nenotiks.

STIGA RM

Pērk īpašumus ar mežu.
Tālr. 28660202.

Pārdod māju Preiļos,
Liepu ielā 14, veikts
eiro remonts, cena Ls 35 000.
Tālr. 29552055.

Pērk un nomā lauku zemi.
Var būt neapstrādāta.
Palīdzēsīm pabeigt privatizāciju.
Samaksa uzreiz.
Tālr. 29552239.

SIA "Kantinieku bekons"
pārdos sivēnus
Līvānu tirgū 30. oktobrī no
plkst. 6.00 līdz 7.00.
Tālr. 64640629.

SELVA LAT

Firma iepērk mežā pie ceļa:
E,P zāģbaļķi diam. 14-17 cm Ls 33
diam. 18-> 27 cm Ls 36
diam. 27-> cm Ls 37
skujkoku papīrmalka Ls 20
bērza papīrmalka Ls 20,50
lapu koku tara Ls 23
Samaksa pēc uzmērīšanas.
Pērkam cirsma, meža īpašumus.
www.selvalat.lv Tālr. 28614444.

Pārdod
balto amūrus dīķiem. Tālr. 29106748.

Meklē darbu
Zāģētājs ar savu zāģi (HUSQVARNA) vai
skaldīt malku. Tālr. 29767994.

SIA "AIBI" Ērgļos aicina
darbā šoferi — iepircēju.
Tālr. 29478728.

**Meklē B kategorijas
autovadītāju.**
Tālr. 22453306.

Pārdod visa veida metāla jumta
segumus, sākot no 3 Ls/m²,
notek sistēmas un metāla konstrukcijas.
Pieņāde. Garantija.
Tālr. 26360938.

SIA «Wonner» visu laiku iepērk
gaļas šķirnes un krustojumu
bullus no 5 līdz 30 mēnešiem
par labākajām cenām.
Samaksa tūlītēja. Tālr. 28666459.

SIA "KEBECO" iepērk
jaunlopus, liellopus, aitas.
Labas cenas! Tūlītēja samaksa.
Zvanīt: 26558366, 20014173
vai 29161121.

SIA AIBI iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA IBIZA pērk mežā pie ceļa
Balvu, Gulbenes, Madonas,
Jēkabpils, Preiļu raj.

Priede:	g. 3,7; 4,9; 5,5; 6,1
diam. 14 - 17	35 Ls
diam. 18 <	38 Ls
Egle:	g. 3,7; 4,9; 5,5; 6,1
diam. 14 - 17	36 Ls
diam. 18 <	38 Ls
Apse	g. 2,5; 3,1; 5,0
diam. 18 - 23	22 Ls
diam. 24 <	25 Ls

Transporta izmaksas netiek
ieturētas.
Tālr. 28330750.

Pērk meža īpašumus.
Labas cenas, ātra samaksa.
Tālr. 26106212.

Pērk mežu, jaunaudzes,
īpašumus ar mežu un zemi.
Ātra samaksa un vienkārša
dokumentu noformēšana.
SIA "Green Forest" tālr. 29493384.

SIA «Baltic-Calves»
iepērk piena teļus.
Samaksa tūlītēja, skaidrā naudā.
Tālr. 26344173.

SIA «SENLEJAS» iepērk
liellopus, jaunlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 65033720,
26604491.

ZS "Saule" iepērk piena teliņus
un gaļas šķirnes jaunlopus.
Samaksa skaidrā naudā vai ar
pārskaitījumu.
Tālr. 26253977 (Lilija)